Innkalling til møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 11. februar 2014 kl. 09:15.
Møterom 546

Innkalles:
Asbjørn Strandbakken (leder)
Magne Strandberg (a)
Anneken Sperr (a)
Maria Vea Lund (b)
Kjersti Bakke Sørensen (c)
Peder Karijord (d)
* (d)

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte: Tirsdag 11. mars 2014, kl. 09:15

Sak 7-14	Orienteringssaker
1	Protokoll fra SU 21. januar. Godkjent på sirkulasjon 24. januar. ***OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.***
2	Fullmaktsvedtak a) JUS134 Rettshistorie og komparativ rett. Mindre endring med hensyn til avvikling av obligatoriske arbeidskrav b) JUS135 Rettsstat og menneskerettigheter. Endring i oppgavestrukturen gjeldende bare våren 2014. Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til Johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no De publiseres også sammen med innkallingen på Studieutvalgets nettside: http://www.uib.no/jur/om-fakultetet/styrer-og-utvalg-ved-det-juridiske-fakultet/studieutvalget/innkallinger-og-protokoller-2013
3	Ref sak 1/14 – 5: Studentundersøkelsen 2013 (fra UiB). Studieutvalget ba om en forenklet framstilling, den er vedlagt her.
4	NOKUTs undersøkelse av UiBs kvalitetssikringssystem: Sakkyndigrapport januar 2014. Se særlig *konklusjon* og *råd for videre utvikling*, kapittel 4 og 5, på side 34 og 35 i notatet her.
5	NOKUTs studiebarometer er publisert. Interaktiv presentasjon fins her: http://studiebarometeret.no/ Her vedlegges en kort presentasjon av hovedfunnene for de tre juridiske fakultetene samt NOKUTs egen presentasjon av undersøkelsen.
6	Vedtak i Den sentrale klagenemnden samt dommer fra Bergen Tingrett og Oslo Tingrett 7. november 2013: • Sak 66/13: Klage over terminering av studierett (2013/101). Medhold. • Sak 61/13: Fuskesak; ulovlig innarbeidelse i lovlig hjelpemiddel (2013/9027). Annullering + utestengelse ca ½ semester. 12. desember 2013: • Sak 75/13: Fuskesak; ulovlige hjelpemidler til skoleeksamen (2013/11765). Henlagt. (Ikke grovt uaktsomt.) Tingrettsdommer Dommene er publisert i Lovdata. • Bergen Tingrett 29. november 2013: Staten frifunnet. Institusjonens regler som definerer eksamen til å begynne når bokkontrollen begynner, er forsvarlig hjemlet. Det var grovt uaktsomt å ikke gjennomføre kontroll av det han la fram til bokkontrollen. TBERG-2013-68297 (Dommen er påanket.) • Oslo Tingrett 19. desember 2013: Staten frifunnet. Institusjonens regler som definerer eksamen til å begynne når bokkontrollen begynner, er forsvarlig hjemlet. Det var grovt uaktsomt å ikke gjennomføre kontroll av det han la fram til bokkontrollen. TOSLO-2013-104136. Vedtakene publiseres ikke, men er tilgjengelig her

	http://vedlegg.uib.no/?id=5a05f2e1540cacf831a96292770b65fe i 30 dager fra 5. februar.
7	Evaluering av arbeidsgruppeledere. Fakultetet iverksetter tiltak for å gjennomføre en studentevaluering av arbeidsgruppelederne i løpet av våren 2014. Studieutvalget vil bli orientert når resultatet foreligger.
8	Utdanningsutvalgets møte 20. november 2013. Protokoll.
9	I sitt møte i januar 2014 ba Studieutvalget om en oversikt over emner som har levert oppdaterte læringsmål i henhold til kvalifikasjonsrammeverkets terminologi:

JUS111	Forvaltningsrett I	MANGLER
JUS112	Arve- og familierett	OK
JUS113	Kontraktsrett I	MANGLER
JUS114	Juridisk metode	MANGLER (ny kursansvarlig)
JUS121	Norske og internasjonale rettslige institusjoner	MANGLER (men er allerede nær målsetningen)
JUS122	Erstatningsrett	OK
JUS123	Forvaltningsrett II	MANGLER
JUS124	Tingsrett	OK
JUS131	Kontraktsrett II	OK (var OK fra før)
JUS132	Pengekravsrett	MANGLER
JUS133	Rettskilde- og metodelære	OK
JUS134	Rettshistorie og komparativ rett	OK
JUS135	Rettsstat og menneskerettigheter	MANGLER (men er allerede nær måletningen)
JUS241	Strafferett	MANGLER
JUS242	Rettergang	OK
JUS243	Allmenn formuerett	OK

	Saker til drøftelse/høring/uttalelse
1 ***SU uttaler***	JUS131 Kontraktsrett II Kursrapport og referat referansegruppemøte. Referatet og rapporten tas til orientering. Det er ønskelig at merknadene fra referansegruppemøtet kommenteres nærmere – enten ved at det pekes på konkrete tiltak, eller ved at det begrunnes hvorfor endringer ikke bør/skal/vil skje.
2 ***SU uttaler***	JUS124 Tingsrett Kursrapport. Rapporten tas til etterretning. Studieutvalget ser positivt på at det tas sikte på å innarbeide merknader fra referansegruppemøtet i neste års kursavvikling.
	Vedtakssaker
Sak 9-14 **Vedtaksforslag**	Flytte enkelte spesialemner fra vårsemester til høstsemester. Forslag fra kursansvarlige og studieadministrasjonen. JUS258-2-B Competition Law og JUS285-2-A EU and EEA Public Procurement Law flyttes fra vårsemesteret til høstsemesteret.
Sak 10-14 **Vedtaksforslag**	JUS113 Kontraktsrett I Tilleggslitteratur. Forslag fra kursansvarlig Johan Giertsen. Listen over tilleggslitteratur i JUS113 Kontraktsrett I endres som foreslått.
Sak 11-14 **Vedtaksforslag**	JUS242 Rettergang: Oppdatete læringsmål. Forslag fra kursansvarlig Ørnulf Øyen og Magne Strandberg. Læringsmål for JUS242 Rettergang vedtas som foreslått.
Sak 12-14 **Vedtaksforslag**	JUS243 Allmenn formuerett Oppdaterte læringsmål og kursomtale. Forslag fra kursasnvarlig Hans Fredrik Marthinussen. Læringsmål og kursomtale for JUS243 Allmenn formuerett vedtas som foreslått.
Sak 13-14 **Vedtaksforslag**	JUS399 Masteroppgave. Tilføyelse i emnebeskrivelsen om obligatoriske arbeidskrav. Etter avsnittet om obligatorisk workshop i emnebeskrivelsen for JUS399 gjøres følgende tilføyelse: "Bestemmelsen i § 2-4 nr 3 om at 25 % avvik fra full deltakelse i obligatoriske arbeidskrav aksepteres, gjøres ikke gjeldende for masteroppgave."

Asbjørn Strandbakken
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

2014 01 28
Joh

Sak 7/14 – 3

Studentundersøkelsen 2013.

Sammendrag/presentasjon av resultatene for JUS

Antall respondenter er oppgitt pr resultat i hoveddokumentet – i hovedsak 260 – 265 fra JUS.

	JUS	Andre
Kjønn	M 32,3 % K 67,7 %	35,5 % 64,5 %
Gjennomsnittsalder	23,5	25,9
Er utvekslingsstudent dette semesteret (inn+ut)	4,5 %	7,3 %
Heltidsstudent	96,6 %	86,5 %
Endelig mål er å fullføre mastergrad eller profesjonsstudium	91,2 %	58,6 %
Skal bare ta de emnene jeg er oppmeldt i nå	3,4 %	5,6 %
Antall semestre på studieprogrammet	5,5	4,2
Antall semestre på UiB	6	5,4
Har skiftet program	15,5 %	2,4 %
Fullføre studieprogrammet dette semesteret	49,4 %	50,6 %
Regner du med å fortsette i programmet neste semester?	96,9 %	89,1 %
Timer i uken på organisert undervisning	6,4	9,1
Timer i uken på selvstudium	29,9	19,9
Timer i uken på lønnet arbeid	6	7,3
Deltatt i evaluering av undervisning ved UiB	77,4	70,6
Har tatt initiativ til å får endret forhold ved UiB som du mener kan forbedres	24,9	30,5
Opplever at tilbakemeldinger følges opp	22,7	21,5
Svært fornøyd + ganske fornøyd med faglig utbytte av forelesninger	78	60,3
Svært fornøyd + ganske fornøyd med undervisningen	72,9	51,3
Frekvensrapport over tilfredshet med undervisning. 1= Svært misfornøyd, 6=svært fornøyd		
Forelesninger	4,5	4,1
Organiserte seminarer o.l.	4,7	4,2
Kollokvier og selvstyrte studentgrupper	4,3	4,1
PC-lab, nettbaserte undervisningsformer	3,8	3,8
Selvstudium	4,7	4,4
Skriftlige innleveringer, prosjektarbeid	4,5	4,1
Faglig veiledning	3,5	3,8
Praksis	2,2	4,1
Opptak av forelesninger tilgjengelig på MiSide eller nett	4,2	3,6
Egen forskning eller deltakelse forskningsgrupper/prosjekt	3,0	4,1
Annet	3,7	3,9
Hvor egnet er undervisningsformene for egen læring? 1=svært uegnet, 6=svært egnet		
Forelesninger	4,7	4,7
Organiserte seminarer o.l.	5,1	4,7
Kollokvier og selvstyrte studentgrupper	4,7	4,5
PC-lab, nettbaserte undervisningsformer	3,7	3,9
Selvstudium	5,2	5,0
Skriftlige innleveringer, prosjektarbeid	5,0	4,6
Faglig veiledning	4,8	4,9
Praksis	5,1	5,1
Opptak av forelesninger tilgjengelig på MiSide eller nett	5,0	4,7

Egen forskning eller deltakelse forskningsgrupper/prosjekt	4,2	4,7
Hvilke vurderingsformer kjenner du til?		
Hjemmeeksamen	78,9 %	54,6 %
Skoleeksamen	99,2 %	93,9 %
Muntlig eksamen	5,2 %	45,0 %
Mappevurdering	5,2 %	45,0 %
Veiledet oppgave	23,5 %	47,2 %
Prøveforelesning	0 %	3,4 %
Bestått ved frammøte	30,3 %	22,7 %
Produksjoner	0,8 %	2,8 %
Konserter	0 %	1 %
Lab-rapporter	0 %	23,3 %
Praksis	1,2 %	19,7 %
Klinisk prøve	0,4 %	4,6 %
Obligatoriske arbeidskrav	68,1 %	57,9 %
Annet	3,2 %	1,7 %
Ingen	0,4 %	0,6 %
Preferanse for vurderingsformer (forkortet framstilling)		
Hjemmeeksamen – mer	40,2 %	41,0 %
Hjemmeeksamen – mindre	4,0 %	7,7 %
Hjemmeeksamen – ingen endring	52,2 %	34,5 %
Skoleeksamen – mer	5,6 %	10,1 %
Skoleeksamen – mindre	26,6 %	27,1 %
Skoleeksamen – ingen endring	66,9 %	59,2 %
Muntlig eksamen – mer	43,7 %	26,9 %
Muntlig eksamen – mindre	4,0 %	15,3 %
Muntlig eksamen – ingen endring	19,8 %	41,6 %
Mappevurdering – mer	27,2 %	39,7 %
Mappevurdering – mindre	3,3 %	6,6 %
Mappevurdering – ingen endring	31,7 %	33,8 %
Veiledet oppgave (bachelor, master, semester, andre) – mer	23,8 %	35,3 %
Veiledet oppgave (bachelor, master, semester, andre) – mindre	2,9 %	3,5 %
Veiledet oppgave (bachelor, master, semester, andre) – ingen endring	38,9 %	39,6 %
Bestått ved frammøte – mer	9,9 %	13,1 %
Bestått ved frammøte – mindre	14,8 %	15,7 %
Bestått ved frammøte – ingen endring	34,6 %	29,7 %
Praksis – mer	42,0 %	37, 6 %
Praksis – mindre	0,4 %	1,5 %
Praksis – ingen endring	5,3 %	16,0 %
Obligatoriske arbeidskrav – mer	9,0 %	25,6 %
Obligatoriske arbeidskrav – mindre	21,6 %	12,6 %
Obligatoriske arbeidskrav – ingen endring	59,6 %	44,2 %
Hvor fornøyd er du med egen arbeidsinnsats? 1=svært misfornøyd, 6=svært fornøyd. Resultat 1 – 3	18 %	28,7 %
Hvor fornøyd er du med egen arbeidsinnsats? 1=svært misfornøyd, 6=svært fornøyd. Resultat 4 – 6	82,2 %	71,3 %
Oppfatning om faglig nivå. 1=svært høyt, 5=svært lavt 1+2	87,3 %	64,9 %
Oppfatning om faglig nivå. 1=svært høyt, 5=svært lavt 4+5	4,0 %	8,3 %
Opplevelse av "krav til deg som student" 1=Ikke særlig høye, 6=For høye. 1 – 3	8,8 %	26,4 %
Opplevelse av "krav til deg som student" 1=Ikke særlig høye, 6=For høye. 4 – 6	91,2 %	73,5 %
Hvilken karakter bruker du vanligvis å få? A – B	56,7 %	53,3 %
Hvilken karakter bruker du vanligvis å få? C – D	43,0 %	45,4 %
Hvilken karakter bruker du vanligvis å få? E – F	0,4 %	1,2 %
Hvor viktig er faglig tilbakemelding? 1=Helt uviktig, 6= Svært viktig. 4 – 6	90,8 %	90,3

Hvor ofte har du faglig kontakt med vitenskapelig ansatte? Minst 1g/mnd	33,9 %	56,2 %
- Aldri	19,5 %	10,1 %
Kontakt med forskning som del av studiet	6,0 %	39,8 %
Kjennskap til forskning på fakultetet – Svært god + God	6,4 %	17,9 %
- Dårlig + Svært dårlig	68,9 %	47,8 %
I hvilken grad føler du faglig tilhørighet til studieprogrammet? 1=Svært liten grad, 6= Svært stor grad 1+2	4,4 %	12,2 %
I hvilken grad føler du faglig tilhørighet til studieprogrammet? 1=Svært liten grad, 6= Svært stor grad 5+6	60,7 %	51,7 %
I hvilken grad føler du sosial tilhørighet til studieprogrammet? 1=Svært liten grad, 6= Svært stor grad 1+2	17,6 %	23,1 %
I hvilken grad føler du sosial tilhørighet til studieprogrammet? 1=Svært liten grad, 6= Svært stor grad 5+6	44,8 %	43,6 %
Opptak av forelesninger - fortsette oppmøte, ikke nytte opptak	7,3 %	7,6 %
- Fortsette oppmøte, nytte opptak	82,3 %	79,9 %
- Bare nytte opptak	9,7 %	7,4 %
Bruke sosiale medier – under forelesninger Av og til + Ofte	52,6 %	40,5 %
- Under selvstudier Av og til + Ofte	87,5 %	84,6 %
- Privat	97,6 %	95,5 %
Tilgang til IKT - Stasjonær	55,3 %	48,2 %
- Laptop/bærbar	93,1 %	88,3 %
- Nettbrett	23,2 %	24,9 %
- Smarttelefon	78,0 %	72,3 %
Bruker MiSide daglig	78,7 %	51,5 %
Bruker UiBs øvrige nettsider daglig	3,2 %	9,5 %
Bruker Studiekvalitetsbasen daglig	0 %	0,6 %
Bruker Studvest daglig	0,4 %	1,4 %
Har kjennskap til utvekslingstilbudet på eget studium	78,5 %	62,6 %
Har hatt utenlandsopphold	11,0 %	17 %
Sannsynlighet for å dra på utveksling 1=Helt usannsynlig, 6= Helt sannsynlig 5+6 (viktige faktorer for utveksling, se side 98 i samledokument)	62,2 %	20,4 %
Følger normert studieprogresjon	85,5 %	80,3 %
Grunn til forsinkelse - Faglige grunner	35,3 %	16,6 %
- Jobb	8,8 %	17,6 %
- Graviditet	0,0 %	5,1 %
- Sykdom	2,9 %	12,5 %
- Andre personlige grunner	17,6 %	24,1 %
- Andre grunner - spesifiser	35,3 %	24,1 %
I hvilken grad syns du utdanningen gir deg følgende kvalifikasjoner 1=lav, 5=høy		
- Faglig og teoretisk kunnskap	4,3	4,0
- Evne til å tilegne seg ny kunnskap	4,0	3,9
- Evne til å benytte sin kunnskap på nye områder	3,8	3,6
- Formidlingsevne, skriftlig og muntlig	4,1	3,4
- Analytiske ferdigheter	3,8	3,5
- Metodiske ferdigheter	4,1	3,4
- Evne til å samarbeide	3,0	3,1
- Evne til å arbeide under press	3,8	3,4
- Evne til å knytte kontakter og bygge relasjoner	3,0	3,0
- Evne til å administrere og koordinere oppgaver	3,2	3,1
- Evne til å tenke selvstendig og kritisk	3,7	3,7
Kjennskap til læringsutbyttebeskrivelse program. Kjenner godt + litt	76 %	73,2 %
Kjennskap til læringsutbyttebeskrivelser emner. Kjenner godt + litt	88,5 %	74,1 %
Samsvar læringsutbyttebeskrivelser/fagets innhold 1=svært godt, 5= svær dårlig 1+2	71,6 %	47 %

Hvordan vurderer du muligheten for relevant arbeid? 1=svært dårlige, 6=svært gode 5+6	85,4 %	48,7 %
Hvor viktig er arbeidsmulighetene for valg av studium? 1=helt uviktig, 6=Svært viktig 5+6	75,9 %	51,1 %
(Hvor foretrekker du å arbeide med selvstudium? – se side 105 i samledok.)		
Hvor viktig er det å ha en lesesalplass/arbeidsplass) 1=helt uviktig, 6=svært viktig 5+6	74,7 %	66,2 %
Bruker ofte følgende fasiliteter		
- Auditorier, forelesningssaler, undervisningsrom	75,7 %	63,5 %
- Lesesalsplass/studentarbeidsplass	70,8 %	47,2 %
- PC-rom/datasal	25,5 %	23,6 %
- Grupperom	31,7 %	24,9 %
- Bibliotek	33,7 %	37,4 %
- Laboratorium/andre øvingsrom	0,8 %	12,7 %
- Kantine/kafe	55,6 %	47,6 %
- Sosiale soner	25,5 %	27,9 %
- Toaletter	76,1 %	67,0 %
Tilfredshet med fasiliteter 1=minst fornøyd, 5=mest fornøyd		
- Auditorier/forelesningssaler/undervisningsrom	2,1	2,5
- Lesesalsplass/studentarbeidsplass	2,8	2,7
- PC-rom/datasal	2,5	2,5
- Grupperom	2,7	2,6
- Bibliotek	2,0	2,0
- Laboratorium/andre øvingsrom	3,1	2,4
- Kantine/kafe	2,5	2,5
- Sosiale soner	3,1	2,7
- Toaletter	2,9	2,6
Misnøye auditorier		
- Luftkvalitet	91,3 %	74,1%
- Vet ikke	0,0 %	2,9 %
- Temperatur	78,3 %	54,1 %
- Lysforhold	21,7 %	36,5 %
- Renhold	83,7 %	16,5 %
- Tilgjengelighet	13,0 %	11,8 %
- Støynivå	4,3 %	25,3 %
- Åpningstider	8,7 %	12,4 %
- Plassmangel	21,7 %	31,2 %
- Annet (notér)	30,4 %	15,3 %
Misnøye lesesal		
- Luftkvalitet	80,4 %	66,1 %
- Vet ikke	0,0 %	3,2 %
- Temperatur	70,6 %	60,3 %
- Lysforhold	45,1 %	37,4 %
- Renhold	37,3 %	24,5 %
- Tilgjengelighet	23,5 %	26,1 %
- Støynivå	29,4 %	25,2 %
- Åpningstider	19,6 %	24,2 %
- Plassmangel	45,1 %	44,8 %
- Annet (notér)	17,6 %	12,9 %
Misnøye gruperom		
- Luftkvalitet	59,1 %	42,9 %
- Vet ikke	6,8 %	8,5 %
- Temperatur	38,6 %	36,0 %
- Lysforhold	20,5 %	21,2 %

- Renhold	11,4 %	13,8 %
- Tilgjengelighet	52,3 %	50,3 %
- Støynivå	2,3 %	9,5 %
- Åpningstider	11,4 %	13,8 %
- Plassmangel	54,5 %	47,6 %
- Annet (notér)	4,5 %	9,0 %
Misnøye PC-rom RAPPORTEN VISER FEIL, TALLENE ER FRA "LESESAL" s. 113		
- Luftkvalitet		
- Vet ikke		
- Temperatur		
- Lysforhold		
- Renhold		
- Tilgjengelighet		
- Støynivå		
- Åpningstider		
- Plassmangel		
- Annet (notér)		
Misnøye bibliotek		
- Luftkvalitet	26,7 %	17,7 %
- Vet ikke	13,3 %	21,5 %
- Temperatur	13,3 %	11,4 %
- Lysforhold	6,7 %	7,6 %
- Renhold	0,0 %	6,3 %
- Tilgjengelighet	6,7 %	26,6 %
- Støynivå	46,7 %	16,5 %
- Åpningstider	40,0 %	20,3 %
- Plassmangel	46,7 %	51,9 %
- Annet (notér)	0,0 %	10,1 %
Misnøye kantine		
- Luftkvalitet	2,2 %	7,5 %
- Vareutvalg	58,7 %	54,8 %
- Annet	10,9 %	6,5 %
- Vet ikke	2,2 %	5,0 %
- Temperatur	21,7 %	12,1 %
- Lysforhold	2,2 %	6,0 %
- Renhold	19,6 %	9,0 %
- Tilgjengelighet	6,5 %	11,1 %
- Støynivå	30,4 %	21,6 %
- Åpningstider	34,8 %	35,7 %
- Plassmangel	41,3 %	25,1 %
- Prisnivå	91,3 %	72,4 %
Misnøye sosiale soner		
- Luftkvalitet	12,5 %	15,8 %
- Vet ikke	16,7 %	13,9 %
- Temperatur	16,7 %	19,8 %
- Lysforhold	8,3 %	11,9 %
- Renhold	18,8 %	18,8 %
- Tilgjengelighet	41,7 %	46,0 %
- Støynivå	14,6 %	18,3 %
- Åpningstider	8,3 %	14,4 %
- Plassmangel	54,2 %	38,6 %
- Annet	8,3 %	10,9 %
Misnøye toaletter		
- Luftkvalitet	21,5 %	28,4 %

- Vet ikke	1,5 %	7,9 %
- Temperatur	12,3 %	16,8 %
- Lysforhold	13,8 %	16,2 %
- Renhold	78,5 %	64,0 %
- Tilgjengelighet	29,2 %	23,8 %
- Støynivå	4,6 %	5,3 %
- Åpningstider	3,1 %	4,6 %
- Plassmangel	24,6 %	16,8 %
- Annet	15,4 %	17,5 %
Har opplevd uønsket oppmerksomhet, mobbing eller trakassering	2,9 %	3,2 %
Har opplevd fysiske plager som følge av arbeidsmiljø ved UiB	20,7 %	11,0 %
Har hatt behov for tilrettelegging i studiesituasjonen på grunn av funksjonshemming, sykdom eller annet	13,2 %	10,8 %
Deltar i studentorganisasjoner (se s.122 for detaljering)	69,8 %	55,3 %
Flyttet til Bergen for å studere	79,8 %	72,6 %
Trives ved UiB 1=Svært dårlig, 6=Svært godt 5+6	73,1 %	71,3 %
Vil anbefale UiB som studiested	93,0 %	89,1 %
Kvinneandel blant respondentene	67,7 %	64,5 %
Alder	23,5	25,9

Fritekst-merknader fra JUS:

Stikkord om studieprogram

«Hvordan oppfatter du [] programmet ditt? Bruk inntil tre stikkord på å beskrive de viktigste egenskapene ved UiB og ditt studieprogram, slik du oppfatter det»

Annet [spesialemner utenfor masterstudiet]

Profesjonelt, populært, moderate difficulty, lærerikt, thought-provoking, Interessant, knappe ressurser, interesting, Anerkjent, Stimulating, Supportive, Broad

Femårig integrert masterprogram

Krevende(30)
Lærerikt(25)
Interessant(23)
Spennende(20)
Bra(16)
Utfordrende(15)
Seriøst(13)
Strukturert(13)
God oppfølging(10)
Kvalitet(10), Sosialt(10)
Engasjerende(9)
Nyttig(8)
Organisert(6)
Profesjonelt(6)
Tilrettelagt(6)
Karakterpress(5)
Oppfølging(5)
Omfattende(5)
Relevant(5)
Pedagogisk(5)
Målrettet(4)
Kunnskapsrikt(4)
Hardt(4)
Inspirerende(4)
Dyktighet(4)
Slitsomt(3)
Strengt(3)
Solid(3)
Flinke forelesere(3)
Variert(3)
Godt miljø(3)
Velorganisert(3)
Kunnskap(3)
Kompetanse(3)
Teoretisk(3)
Vanskelig(3)
Lite fleksibelt(2)
Aktuelt(2)
Samfunnsnyttig(2)
Stort(2)
Høy kvalitet(2)
Stort læringsutbytte(2)
Gode lærere(2)
Faglig tyngde(2)
Forskningsorientert(2)
Intenst(2)
Gode forelesere(2)
Populært(2)
Samhold(2)
Seriøs(2)
Givende(2)
Bra opplegg(2)
Bra studentmiljø(2)
Ryddig(2)
Allsidig(2)
Praktisk(2)
Intensivt(2)
Obligatorisk(2)
Praktisk rettet(2)
Grundig(2)
Viktig(2)
Prestisje(2)
Ambisiøst(2)
Samfunnsrelevant(2)
Arbeidskrevende(2)
Gøy(2)
Kompetent(2)
Dyktige forelesere(2)
Press(2)
Underfinansiert(2)
Oppdatert(2),
Dårlig administrasjon(2)
Effektivt(2)

Kjekt, konkurranse, Krever selvstendighet, Krevjande, Kult, kontinuerlig arbeid, interressant, Internasjonalt, jevnt over gode forelesere, Jobbrelevant, Karakterskapende, karakterpress, lærerikt, bra, kompetativt, Karakterfokuset er for høyt, Integrert, Godt opplegg, Greit, karakterfiksert, Dyktige folk, Det er spennende studie, Begrenset, Behjelpelig, Betydningsfullt, Blir bedre, Diskriminerende, Dårlig kantine, informativt, Dybdegående, konformitet, Dyktig, Interaktivt, Godt innarbeidd, Interessant studie, godt, Identitet, inovativt, Inkluderende, Distansert fra andre fagfelt, Anerkjent, homogent, Hjelpsomme, Høyt nivå, Det er lærerikt, engasjert, engasjement, En trygg studieretning, Gøy!, Engasjerte forelesere, godt studietilbud, avansert, Atskilt andre fakultet, Artig!, gamelt, Aktivt, Gir struktur, bra oppfølging, ensartet, Høyt falglig nivå, Hardt arbeid og høye mål., Godt læringsmiljø, Godt læringsmiljø og utbytte, grundighet, godt ansattemiljø, Høye krav, Godt sosialt miljø, Gode

professorer, Godt studieløp, hektisk, Høyt karakterpress, Godt studiemiljø, godt program, Høye forventninger, Høy Oslo V-faktor, Høy faglig kompetanse, høyt niva, kvalitet, Gode vitenskapelig ansatte, Hyggelig, Moderne, Læringsrikt, mangel på lesesal, Mange jobbmuligheter, low requirements, Logisk lagt opp læringsplan, mangel på oppfølging, gammeldags, Moderniseringsbehov, uprofesjonelt til tider, Mangfoldig, mangfold, mestring, Lesing, Lesepress, Lese- / karakerpress, lett å få informasjon, Morsomt, Tørt, Vellykket, veldig selvstendig arbeid, Vet ikke, Unyansert, undervisningsglede, Uniformerende, uoversiktlig, Usosialt, Uforutsigbart, Tyngende, Tøft, Under fornying, ujevn sensur, uhjelpsom, utfordende, Urealistisk, Litt lite oppfølging, ubalansert, Nymalt, Kunnskapsgivende, Progressiv, Progresjonsorientert, Proffesjonelt, Profesjonsretta, Profesjonelt opplegg, Profesjonelt drevet, Protokollfast, refleksjon, Rigid, Mye selvstudium, mye obligatorisk, mye arbeid, Nedprioritert økonomisk, nasjonalt fokus, Måloppnåelse, Overambisiøse folk, Regelstyrt, byråkrati, Prestige, Åpent, Litt adskilt, lite praktisk, mye teori, Lite plass, Lite oppfølging, Praktisk tilnærming, Pretendiøst, Progressivt, Prestisjefult, kunnskapsfullt, Pedagogisk bra, Passe obligatorisk oppmøte, resurssterkt, Resultatsorientert, Resultatorientert, respektert, Rigid system, Problembasert læring, Firkantet ledelse, Strenge krav, faglig høy kvalitet, etablert, Faglig dyktige, Faglig grunt., Faglig godt, For mye likhetsønsker, fin oppbygning, Flinke professorer, firkantet, Flinke undervisere, Studieløpet er godt lagt opp, studentvennlig, SYSTEMATISK, særiøst, Studentfokusert, Velstrukturert, For lite oppfølging, God faglig kvalitet, gir gode arbeidsmuligheter, forståelse, Fremskritt, Forskningsbasert undervisning, Forsvarlig, Fritt, god/tett oppfølging, film opptak av forelesninger, god studiemodell, stort karakterpress, god, Gjennomtenkt, Gjennomført, God oppfylgjing, fagmiljø, faglig sterk, Faglig utfordrende, God studieordning, utviklende, Stress, Selvstendig, Stagnert, Spesialisert, Store muligheter, stiller høye krav, stor arbeidsmengde, Rått, Varierende kvalitet, sammensveiset, Veldig bra organisert, Varierende, Tyngde, Vanskelig å få informasjon, variasjon, Åpne dører, Oppfølgende, Spennande, Tidkrevende, strukturert opplegg, struktur, tradisjon, Trivsel, trygt, Travel, tradisjonsrikt, sensorordning bør endres, Tung utdanning, Ærverdig, tett oppfølging, Tilsvarer en jobb, tilstrekkelig undervisning, Tilgjengelig, Skreddersydd, Sosiale arrangementer, Snevert, Tunggrodd

Kommentarer, fritekst

«Evaluering:» Utdypende kommentarer til evalueringene eller mulighetene for medvirkning ved UiB

***«Hvilke fasiliteter gjelder misnøye»*:** Oppfølgingsspørsmål til respondenter som ga negativ vurdering av en eller flere aspekt ved fysisk læringsmiljø

«Hvilke plager har du opplevd»: Oppfølgingsspørsmål til respondenter som oppga at de hadde opplevd fysiske plager som følge av arbeidsmiljøet.

«Kommentarer»: Generelle kommentarer til undersøkelsen

Evaluering

Vi har referansegruppemøter med fagansvarlig i hvert fag, uten at dette gir resultater og fremstår som noe rent formelt. Leser man referater fra tidligere år, er det de samme probleme som blir påpekt år etter år, uten at disse har blitt forandret.

Mer individuell oppfølging. Mindre grupper

Evaluering er vel og bra, men føler ikke at de blir fulgt opp. Spesielt på jussene r det et stort og utbredt problem at administrasjonen er firkantet og ikke tilrettelegger for studentene.

Jeg har egentlig ikke oppfattet at det foretas så mange evalueringer, så det er kanskje litt for lite publisitet rundt dem. Eller så har jeg vært litt for opptatt av mitt eget pensum til at jeg har lagt merke til mail etc. :)

Evalueringer som denne er for generelle. Evalueringene burde vært direkte knyttet til forelesere, seminar- og gruppeledere. Undervisningsopplegget på jussen er svært bra, men det burde i MYE større grad vært gjort evalueringer på konkrete foreleser og gruppeledere. Her er det svært store forskjeller på faglig og pedagogiske evner, som utgjør en stor forskjell for studentene.

Vi har gode evalueringsmuligheter på jussen med møter med kursansvarlig på slutten av et kurs. Hvor seriøst tilbakemeldingene blir tatt varierer nok noe. Kunne kanskje vært fint å ha et møte med kursansvarlig også tidligere i kurset for å få påvirke kurset mens vi selv har det, ikke kun neste års kurs. Men samtidig ser jeg at dette er vanskelig å gjennomføre i praksis.

Ofte dei same problema som går igjen på tilbakemeldingane tul kursansvarlege, år etter år. Må snart starte å rydde opp i ting studentane mislikar, viss ikkje treng ein ikkje å be om tilbakemeldingar.

Har ikke i kraft av noen stilling tatt opp aktuelle problemsstillinger, men har pratet med andre som innehar slike verv og uttrykt min mening.

For få evalueringer av forelesere/kursansvarlige

Nei.

Evalueringene ved juridiske fakultet kommer for tidlig i faget. Burde komme etter eksamen er avlagt. Videre er det klart hvis man leser møtereferat fra tidligere år at det ikke blir tatt til etterretning.

Det juridiske fakultetet i ved UiT har utviklet tilbakemeldingsordninger som har blitt overtatt av flere fakultet der og som gjør at evalueringen ikke blir provisorisk, slik den i høy grad blir ved juridisk

fakultet. Forøvrig lite velvilje hos administrasjonen(ikke vit. ansatte) ved evalueringer og tilbakemeldinger.

Jeg synes UiB generelt virker lite interessert i hva studentene mener og er dårlig til å ta nei

Særlig i relasjon til utveksling har informasjonen vært god, men muligheten til innsyn, påvirkning og kommentarer har vært svært dårlige

Jeg oppfatter at det er den generelle oppfatning blant studentene på Det juridiske fakultet at det settes svært lite fokus på hver enkelt student. Det gis mest inntrykk av at fakultetet streber etter normalfordeling - ikke bare hva gjelder eksamensresulteter - men alt hva gjelder studiet. Med dette menes følgende: Det vil alltid være studenter som ikke har mulighet til, eller drar spesielt nytte av det "standard" undervisningsopplegg som legges opp. Det synes kun å være de mest selvstendige studenter som klarer å helt tilpasse seg dette systemet. Samtidig synes fakultetet å være motvillig til å yte noen som helst service eller hjelp til studenter som ønsker å gjøre noe utenom det vanlige, eller søker om tilrettelagt undervisning. Det samme kan sies om fakultetets samarbeid med studentorganisasjonene. Det kreves usannsynlig mye arbeid fra enkeltstudentenes side for å få f.eks. møter og tilbakemeldinger på tilrettelagt undervisning. Således blir Infosenteret som er bemannet av eldre studenter det viktigste og mest effektive delen av fakultetets støtte til studentene. Dette er i seg selv bra, men illustrerer samtidig på hvilken måte fakultetet henger etter. Oppsummert: Enkeltprofessorer og infosenteret er det man umiddelbart kan peke på som fakultetets positive tiltak for å bedre studenthverdagen til studentene. Foruten dette synes studentene å stå på bar bakke, og jeg er personlig overrasket over at det ikke har vært flere Drop outs i den perioden jeg har studert ved fakultetet, sett med hensyn til hvilke påkjenninger mine medstudenter har slitt seg gjennom. Det var nylig rektorvalg ved NHH, hvilket var utslagsgivende for hvilken retning utviklingen av studieinstitusjonen skulle ta - hvilket ble negativt for studentene. Det juridiske fakultet trekker i samme retning, med stadig mindre fokus på studentene, og synes å hvile på sitt monopol (som de riktignok deler med Tromsø og Oslo). Fakultetet har således mye å strekke seg etter. Det er f.eks. av prinispp umulig å få et fysisk møte med noen fra administrasjonen ang. utveksling. Med hensyn til tids- og ressursmangel er dette er dette ikke årsaken, sett hvor mye e-

Dagens ordning med studenrepresentasjon gjennom studentparlamentet fungerer dårlig, da det kun er studenter som er særlig interessert i å lære et politisk håndtverk som engasjerer seg og stemmer. Studentparlamentet har med andre ord liten grad av demokratisk legitimitet i studentmassen for sine innspill til universitetsledelsen.

Eg oppfattar studentmedverkinga meir som eit glasbilete. I realiteten høyrer ikkje UiB på studentane, og for mange av dei akademisk tilsette er studentane eit heft som står i vegen for deira oppfatning av universitetet som ein plass for dei, ikkje studentane. Når det kjem til studieadministrasjonen er dei for problemorienterte. Eit godt døme på dette er total mangel på sjølvkritikk når det gjeld sein tildeling av rettleiarar til masteroppgåve. Dette er noko som burde vore på plass før nyttår slik at ein kunne starta semesteret med å samtala med retteliaren. Når dette blei påpeika i epost, blei det blankt avvist med den grunngjevinga at det var mange studentar. Dette er noko som er mogleg å føresjå, samstundes som at det var klart to månadar i forkant. Tildeling før nyttår burde slik ikkje vore noko problem.

Det bør være evaluering av eksamensoppgavene, om disse svarer til kurset, om man hadde nok tid osv.

Foreleserne ikke må være for hårsåre hvis de mottar kritikk på referansegruppemøtene. Bør heller ta i mot kritikken, lære av det og forbedre seg på de punktene.

Ved det juridiske faktulet fungerer det veldig godt med referasnegruppemøter. Selv om det virker som ikke alle foreleser tar det vi sier seriøst, hører de etter hva vi sier og legger vekt på våre meninger. Det hjelper slik at du føler deg inkludert

Evalueringer fremstår mer som en plass der kursansvrlige ønsker å få ros. Vektig og mer dyptgående konstruktiv kritikk har blitt avfeid altfor lett. De kursansvarlige bør gå i seg selv og ta ALLE tilbakemeldinger seriøst.

Det er vanskelig å vite om tilbakemeldinger fra vårt kull tas til etterretning og oppfølger ettersom våre evalueringer går på slutten av hvert fag. Det medfører at man selv ikke opplever noen endringer. Men man får referat fra forrige kulls evalueringsmøte, og man ser a t enkelte ganger har innspill derfra blitt tatt til etterretning ogblitt implementert til vårt kull. Det gir meg tro på at hvertfall noen saker følges opp.

Selv om jeg ikke har vært med på tidligere evalueringer, virker det som at studentene får komme med sine meninger relativt ofte.

Se til NHH. Der har de kursevaluering etter hvert kurs. NHHs evalueringer er rettet både mot utbytte av organisert undervisning og kvaliteten på foreleserne. Selv om en slik evalueringsform koster penger tror jeg den er verdt det. Foreleserne tar iallfall hensyn til evalueringene av dem. Det er nok mange forelesere på juridisk fakultet som hadde hatt behov for en slik.

Burde være enklere å komme med enkle forslag, ønsker, forbedringer osv. Bør også være mulig å kunne evaluere undervisningsform og opplegg i større grad

For få evalueringer av kvaliteten på forelesninger.

Jeg syns praktiseringen med juks og vilkåret "grovt uaktsomt" er galt praktiskert. Dette er svært tyngende for noen uheldige studenter. UiB burde omlegge denne ulovlige praksisen slik at den er i tråd med loven.

synes det juridiske fakultet er latterlig lite villig til å tilpasse studiet, feks for småbarnsmødre, psykisk syke ....

Jeg føler ikke at administrasjonen i særlig grad er åpen for innspill. De har sine tanker og planer om hvordan samhandlingen med studenter skal foregå.

Deltagelse i generell virksomhet og forskning - mer akademisk kontakt vil kanskje øke forståelsen for ledelsen av UiB

Kulturen virker noe satt og lite mottakelig for forbedringsforslag. Kanskje en viss revirtenking og overdrevet autoritetstro.

Har ikke vært kjent med at det avholdes evalueringer tidligere. Positivt at dere sender ut dette på e-post i år (mulig dette også har skjedd tidligere, men jeg har i så fall ikke deltatt).

Helt ærlig, det føles som dere samler inn informasjon for å bruke dem i en tale eller en artikkel på nett hvor dere sier at "dette og dette skal vi rette opp", og der ender det.

Denne undersøkelsen var på enkelte steder lite treffende. Se spesielt deltagelse på anntall undervisningstimer når man følger sporadisk oppsatte forelesninger.

Den arogante avvisende linjen, som på ingen måte er passende for universitet i dagens samfunn, oppleves som svært skuffende. Man skulle tro at kunnskap bidro til en positiv utvikling. Men når

kunnskapen ikke tilegnes av hverken fakultetet elle UiB sentralt, men nekter å lære seg om integrering av studenter med utgangspunkt avvikende fra normalen, er det støtende.

Dere maa laare dere aa se studentene. Paa metode undervisningen larer vi at regelryttere er den vaarste sorten jurister du kan faa, min erfaring med administrasjonen baade paa fakultetet og universitete generealt er at de er mer opptatt av aa forsvare seg selv og sitt eget arbeid, enn aa se hver enkelt student og hans/hennes student. Mitt utvekslingsopphold ved UCT viser det motsatte, her har foreleseren all makt, og tar alle faglige avgjorelser, mens byraakratene maa bare folge opp det foreleserene bestemmer. Det er slik det burde vare, for foreleseren er mye naarmere hver enkelt student, og kjennere hans hennes faglige hverdag.

På jussen er det refereansegruppemøter etter eller midt i et fag der man tar opp positive/negative sider ved et fag. Vet ikke hvorvidt det blir tatt til etterretning.

Kan komme tydeligere frem at man faktisk har mulighet til å påvirke

Rutinene for HMS-rapportering av studentenes læringsmiljø ved fakultene bør forbedres. LMU bør bli tatt mer seriøst av fakultene, og svakhetene ved studentenes læringsmiljø bør bli fulgt

Føler vi som studenter har lite vi skulle sagt egentlig, med mindre vi går 2000 stykker sammen, noe som ikke er veldig aktuelt og vanskelig å gjennomføre.

Som regel pleier jeg ikke å svare på studentevalueringer, noe som er dumt fordi jeg egentlig mener det er viktig at studentene har mulighet til å påvirke studiehverdagen. For øvrig synes jeg det er bra at dere har elektroniske brukerundersøkelser, det gjør terskelen lavere for å utføre dem. Kanskje det kunne vært reklamert litt mer for dem, utover mailen vi mottar.

Ang. om tilbakemeldinger følges opp. Helt avhengig av hvem man snakker med. Administrasjon ofte upersonlig, lite imøtekommende og lite tilgjengelig. Vitenskapelige ansatte er det stikk foredragsholdere må bli flinkere til å svare og følge opp studentene

Studenter bør kunne påvirke hvilke valgemner som tilbys. Selv har jeg måttet ta fag ved UiO for å få ønsket kompetanse. Valgemnelisten er alt for kort i Bergen på Jur. Fak.

Hvilke fasiliteter gjelder misnøye

3. etg nybygget i juridisk fakultet
Alle
Alle auditoriene
Alle auditoriene, grupperommene og kantinen på det juridiske fakultet
Alle lesesalene på det juridiske fakultet. De er vel mest ubehagelige pga studentene som sitter der. Skulle også gjerne være flere grupperom.
Alle lesesalsplassene i gamlebygget på det juridiske fakultet
Alt det nevnte gjelder det juridiske fakultet. Alle lesesalene er slitne og er lite komfortable både pga. svært dårlige stoler og pulter, dårlig luftkvalitet og lite hyggelig interiør (hvilket er viktig når man tilbringer såpass mye tid der). I auditorien
aud 1 Dragefjellet og lesesalene på Dragefjellet har dårlig ventilasjon, dårlig luft gir dårlig læringsevne. Dette er et daglig problem. Også at anlegget skrus av kl 18, da vi ofte er her lenger enn det. Kantinen på Dragefjellet er dyr og har ikke godt ut
aud. 1: dårlig lyd, ofte forelesninger når ventilasjonssystemet er skrudd av, temperatursvingninger Alle kollokvierom har elendig luft Alle lesesaler i gamlebygget har elendig luft og varme som skrues ned/av i helgene når mange studenter er tilstede. Kant

Aud.1, jur.fak. Kantina på jurfak.
Auditorier og rom til faglig arbeid er som regel gode. Kantina er grei, men høyt støynivå.
Auditorium 1 på Det juridiske fakultet
auditorium 1, alle lesesaler på Juridiske er helt krise. Kantinen på Juridiske-helt krise. Pc stovene på Juridiske er helt krise.
Auditorium 1, lesesalene i gamlebygget på jussen (veldig kalde på vinteren)
Auditorium 3 Dragefjellet
De på juridisk fakultet. Gamlebygget.
Det er generelt altfor få grupperom på Dragefjellet. For dårlig lyd i det største auditoriet.
Det går ikke an å åpne vinduene på grupperommene i nybygget på Dragefjellet. Det er sjelden tusjer på grupperommene på Dragefjellet.
Det juridiske fakultet
Doene på JurFak som ligger i nybygget (bomberommene)
Dragefjellet
Dårlig luft på kollokvierommene i kjelleren på hf
For lita kantine
Gamlebygget på jusen.
Gjelder egentlig alle sibkafeer. Prisnivået, særlig på mineralvann o.l. og påsmurt, er altfor høyt
Grupperom i 4. etg på nybygget (juridisk fakultet)
Grupperom i gamlebygget på jussen. Der er det ofte tett luft og enten kaldt/varmt, og noen ganger dårlig lys.
Grupperom, toaletter, lesesaler og datarom på det juridiske fakultet
Grupperommene er generelt for får. Sib kantinen juridisk fakultet
Grupperommene i 4. etasje på Juridisk Fakultet har svært dårlig luftkvalitet.
Grupperommene på det juridiske fakultet - det er alt for få. Biblioteket på fakultet er veldig bra, men det er lite plass. Maten i kantina er for dyr.
jur fak
Juridisk faktultet mangler jo langt på vei slike utenom kantine og noen i 3.etasje på Nybygget.
Juridisk fakuletet. Lesesal i 2.etg
Juridisk Fakultet
Juridisk fakultet, gamlebygget
Juridisk fakultet. Dårlig lukt på toalettene, få grupperom som til stadighet er fullbooket.
Juridisk Fakultet. Særlig auditorium 1, og generelt alle lesesalene (men mest de i 3 etasje).
juskantinen, grupperom mangler ofte tusjer og svamper og det er for få. forelesningsrom har dårlig luft. lesesal har dårlig luft
Juss toalett
Jussen generelt + kantinen på HF biblo
Kantina som tilhører SIB, og som er plassert på juridisk fakultet. Men siden det er prisnivået jeg er misfornøyd med, så gjelder det samtlige kantiner på UIB.
Kantina, auditorium og grupperom på juridisk fakultet
Kantine på Juridisk Fakultet
Kantine ved Det juridiske fakultet
Kantinen har dårlig mat og kaffe og prisene er altfor høye
Kantinen på Dragefjellet
Kantinen på Jur.fak.
Kantinen på Juridisk fakultet serverer elendig kaffe, har dårlig utvalg av varmmat, og sure ansatte. Prisene står heller ikke i forhold til kvaliteten på maten som serveres.
Kantinen på jussen

Kantinen på jussen er ekstremt dyr og har dårlig mat. Toalettet er konstant tomt for såpe. Dette er ekstremt uhygienisk og en skam. For få grupperom, i eksamensperioder må man sitte hjemme dersom en skal samarbeide.
Kantinen på jussen er for liten. Den har rett og slett ikke plass til alle som vil spise lunsj. Derfor går mange ned i traumanten og prøver å finne bord. Men det er ikke mange bord der heller.
Kunne dere satt opp noen bord og stoler ved benkene i tredje e
Kollokvierommene på Dragefjellet, Lesesalene i gamlebygget på dragefjellet hva gjelder temepratur(veldig kaldt om vinteren) luftkvalitet og åpningstider(hvorfor er det ikke oppe lenger på lørdag og oppe søndager når mange stundenter har faste plasser her?
Korridorer utenfor lesesaler i gamlebygget. Lesesaler i nybygget.
Lesal 10, toalettene på hele jussen
Lesesal 302 blir renholdt, men langt i fra godt nok. Vaskepersonellet bruker samme mopp uten utskiftning av vann i hele etasjen. IKKE godt nok!
Lesesal 9 (2. el. 3. etasje) på juss-bygget.
Lesesalene i 3. etg. på det juridiske fakultet.
Lesesalene i 3etg i nybygget på jussen.
Lesesalene på det juridiske fakultet har dårlig belysning, luft og temperatur. Veldig trangt og inneklemt.
Lesesalene på det juridiske fakultet, HF-biblioteket.
Lesesaler i gamlebygget. Grupperom i nybygget på juridisk fakultet uten mulighet for lufting.
Lesesaler på dragefjellet, sal 11
lesesalplasser øverst i gamlebygget på jussen. Dårlig luftkvalitet og temperaturregulering i auditorium 1.
Luftkvalitet - lesesalen 304 i gamlebygget Åpningstider - gamlebygget i helgene.
Nei
not enough space. if you come in the afternoon, you can not find any seat
På juridisk fakultet - Gamlebygget
SIB kantine Dragefjellet
Sib- kantinen ved det juridiske fakultet
Toalettene i 3. etg. i nybygget på det juridiske fakultet samt det "uformelle samlingsstedet" utenfor lesesalene i 3. etg.
Toalettene i gamlebygget på Dragefjellet.
Toalettene på Juridiske Fakultet og Kantine på Juridiske Fakultet. - Spesielt Herretoalet i 3.etg. gammlebygget.
Toaletter i 3.etasje. gamle bygget.
Toaletter på SV-biblioteket.
Traumaten og kantinen ved Det juridiske fakultetet.
Ved juridisk fakultet. Særlig lesesalene i gamlebygget.
Vet ikke nummeret

Hvilke plager har du opplevd

Anspente ryggmuskler som følge av følelse av utilpasshet på studiet de første to årene
Det skal mye til for å være seg selv ved Det juridiske fakultet når fakultetet fra dag 1 uttrykker at målet ved studeiet er å lage en homogen gruppe. Dette kan lett misforstås.
Dårlig luft på lesesaler, og dermed trøtthet og vondt i hodet. Litt tanker rundt hvorvidt dette vil kunne føre til sykdom etc som oppdages på et senere tidspunkt.
Ekskluderende miljø sosialt sett blant studentene
For høge bordplater i auditorium, fører til skuldersmerter.

For trange forelesningsplasser gir vond nakke, rygg, ben
Forkjølelse og hodepine av lesesaler
fryse
Fått tilbake astma pga dårlig inneklima, vondt i hodet pga dårlig luft
Hodepine
Hodepine pga luftkvalitet og stressrelaterte plager; migrene.
hodepine pga. dårlig ventilasjon
hodepine, forverring av astmatiske plager.
Hodepine, ryggplager, tåkesyn.
Hodepine, smerter i rygg og nakke
Hodepine, vondt i rygg/nakke
Hodeverk pga dårlig luft på pc-rom og lesesal.
Hovudpine, stiv nakke pga dårlege stolar på lesesalen
Kulde
Kulde og stiv nakke
Lesesalane er ikkje tilpassa personar som er lågare eller høgare enn gjennomsnittet. Dette førar til rygg og skulderplagar. Det same gjeld stolane. Lufta er dårleg, særleg på dataromma og audioriuma. Dette gjer at ein blir sliten i hovudet.
litt vondt i ryggen etter å ha sittet lenge
Migrene, ryggsmerter, stive muskler
Oftere migreneanfall
rygg og nakke pga dårlige støtte i stoler og manglende tilpasning mellom stol og pult.
Rygg pga. Dårlige stoler
Ryggplager pga de svarte plaststolene på lesesalen på juridiske fakultet
Ryggplager pga. dårlige stoler på lesesal og bibiliotek (dragefjellet)
Senebetennelse
Skittene og eldgamle toaletter og lesesalene i gamlebygget tilsvarende. Det er fysisk plagsomt.
smerte i baken som følge av å sitte på harde plaststoler på jur.fak. UiB.
Smerter i jakke og rygg grunnet for mange timer på lesesalen.
Stiv nakke, stress har til tider ført til dårlig søvn og hodepine
Stresshodepine som følge av et stressende miljø. Det er om å gjøre å være best!!! Veldig slitsomt
Syk av altfor kalde eller varme lesesaler, dårlig ergonomisk tilpassede stoler på lesesaler i gamlebygget, får vondt i hofter og rygg
Søvnvansker
Tretthet og hodepine som følge av dårlig luft
Trøtt og sliten som følge av dårlig luftkvalitet
Veldig kaldt vinteren 2013
Vond rygg pga mye sitting.
Vondt i hodet
Vondt i hodet, rygg og nakke
Vondt i nakken
Vondt i ryggen pga vonde stoler
Vondt i ryggen pga. for mye sitting...

Kommentarer til undersøkelsen

Det er spesielt viktig å få gjort noe med lesesalene på dragefjellet, jf. tidligere kommentarer. Kantinetilbudet må også bli bedre. Kvaliteten på maten samsvarer ikke med prisnivået. Det hadde også vært hyggelig med en kaffebar på fakultetet (slik de har på de aller fleste fakuleteter

Det er veldig greit med arbeidsgruppeinnleveringer hver uke, det lærer jeg masse av. Det er verre med de kommenteringene. Sett det kravene til det. Lærte litt av det i fjor, men nå er det bare et herk. Vet om flere studenter som velger å overføre til jusen i Oslo fordi de er lei av det. Forslag: Kommentere to medstudenter på førsteåret, en på andreåret og evt droppe det helt på

Jeg fikk så utrolig god støtte av Siglinde Svare da jeg trengte det i forbindelse med tilrettelegging av eksamen. Jeg tok kontakt bare noen dager før dagen, og hun ordnet alt. Det satt jeg utrolig stor pris på! Ville bare få understreke det! Opplever at personene som er ansatt i administrative stillinger ved UIB er svært hjelpsomme og omtenksomme.

Universitet i Bergen er et utrolig flott universitet med muligheter for alle og enhver. Jeg er storfornøyd!

Gjennomgående inntrykk er at faglig- og administrativt ansatte er interessert i å yte litt ekstra for å hjelpe studentene, men at dette utelukkende begrenses av instruks og retningslinjer fra fakultetsledelsen.

Alt i alt, meget godt fornøyd med både UiB og særlig det Juridiske fakultet!

Mange sier det er for kaldt på jussen om vinteren og for varmt om sommeren. Jeg synes det er for kaldt året rundt. Dere må tenke på bedre isolering eller bedre ventilasjonssystem tror jeg.

Det burde være mulighet for alle til å skrive på data. Det blir urettferdig når det er noen fag som har denne muligheten og andre ikke. Det er også noen som skriver på data pga. legeerklæringer som fint kunne skrevet for hånd

Den faglige kompetansen ved lærerne ved det juridiske fakultet er enestående! Det er derfor synd at mange synes at forelesninger blir vanskelige å følge pga dårlig utstyr / og til dels ekstremt dårlig inneklima. Videre skulle eg ønsket at UiB ble tildelt mer penger fra staten, med tanke på den sterke posisjonen det innehar, og det store og gode studietilbudet. Men det er vel ikke noe dere får gjort noe med. Ha en flott dag!

nei

Det er lite starthjelp og rettleiing til masterstudentar på juridisk fakultet, särleg med tanke på at vi ikkje har skrive bachelor tidlegare.

Lav score på forelesninger lagt ut på internett skyldes dårlig funksjon på avspillingsprogrammet som brukes. Selv med en ny datamaskin med en rask prosessor, bufrer bildet hele tiden, og det å se en hel forelesning blir både en slitsom og tidkrevende prosess. Dersom dette hadde blitt tatt tak i, tror jeg dette har store muligheter, da tanken bak dette er meget god.

nå håper jeg på ipad :)

Ikke gi karakter på ex. phil for juridisk fakultet. Faget er så uinteressant at det er direkte demotiverende som start på studiet.

For lang undersøkelse.

Eit flott universitet der ein får viktig kunnskap

Flott at det foretas undersøkelser - håper de blir fulgt opp med endringer på de punktene det trengs! Ellers skryt til juridisk fakultet for kjempeflott undervisningsopplegg med grupper og seminar, og ikke minst videopptak av forelesningene - veldig lærerikt!

Egenproduserte kompendier o.l. bør holde en høyere kvalitet m.t.p. lesbarhet. Det kan se ut som den som produserer dem ikke har tanke for at de skal leses. Dette bør også være et relevant tema m.t.p. universell utforming for svaksynte.

Takk for 5 flotte år :) Rent økonomisk håper jeg at de flittige jusstudentene på Dragefjellet ikke må tåle flere nedskjæringer. En litt mer studentvennlig kantine og noe mer oppfølging av den enkelte student hadde også vært supert!

Nei.

Generelt fornøyd, det er det negative som trekkes frem her. Imidlertid er det noen grep i forhold til fysiske forhold som ikke krever nye bygg etc som bør gjøres, særlig da å ha et godt nok lufteanlegg, at det gjøres rent i tilstrekkelig grad, at temperaturen inne tilpasses ute.

Spørsmålet om man har "deltatt" i rektorvalg, studentparlamentsvalg osv. er litt uklart: Stilt til valg, eller stemt?

Det er veldig mye som er bra med UiB - i allefall faglig. HMS for studenter bør imidlertid i større grad settes i søkelyset.

Dette var en veldig lang ubndersokelse

Frekkheten ved fakultetets holdning til mennesker med adferdsproblemer er helt påtagelig, svært plagsom, uunngåelig, forhindrende, uverdig,skuffende og de facto.

Denne testen var for lang.

Jeg er veldig fornøyd med opplegget på UiB og undervisningen på Det juridiske fakultet.

Generelt er jeg svært fornøyd med UIB.

Eksamensordningen er noe urettferdig, da svært mange studenter ved mitt fakultet benytter seg av tilretteleggingsordningen. Ordningen er i og for seg bra, men de aller fleste ville ha fått innvilget tilrettelegging på skoleeksamen om de hadde søkt. Det er svært enkelt å få skrive på PC for eksempel. Det er bare å ta en tur til lege og anføre at du sliter med stygg håndskrift (som de aller fleste gjør i en presset situasjon!). Jeg mener bruk av PC gir en uforholdsmessig stor fordel. Det gir mye bedre tid og for øvrig et bedre inntrykk på sensor. Jobb mot å gi alle studenter mulighet til å bruke PC på skoleeksamen. Det er den eneste realistiske løsningen for å få bukt med de som omgår/misbruker et system som egentlig er til for dem som har et reelt

Savner særlig tettere faglig oppfølging fra vitenskapelig ansatte fra fakultetet. Som mange andre har jeg en høy terskel for å ta kontakt. En frivillig ordning hvor man kan få flere ganger tilbakemelding på faglig arbeid undervegs i studieprogrammet hadde hjulpet dette veldig på dette. De enetse direkte tilbakemeldingene vi har er på hjemmeeksamen og ved å ringe sensor etter selve eksamen. Da er det ofte for sent.

Fint at dere har slike undersøkelser som tar for seg mange områrder, da alt fra det faglige, fakultene og det sosiale. Bra!

Det er vanskelg å evaluere UiB som et universitet, da fakultetene er spredt og jeg kun har tilknytning til jur.fak. Dette er kanskje noe man kunne ha jobbet med, altså å samle fakultetene slik at man får en mer samlet gruppe studenter ved unversitetet.

Bli bedre på grupperom, og samle fakultetene i større grad, skaper splittelse mellom studentgrupper.

Tror UiB kunne forsøkt å knytte tettere bånd fakultetene imellom, men også internt mellom professorene og studentene ved å tillate deltagelse i de ansattes arbeid.

Denne undersøkelsen var alt for lang.

Jeg tror det er veldig lett for å "falle utenfor" for enkeltstudenter på universitetet....

Innfør PC-er på eksamen, på jusstudiet er det helt latterlig at man har enorme mengder obligatoriske digitale innleveringer, for så å skrive eksamen for hånd. Dessuten så er jusseksamener preget av å bygge struktur og formuleringer, tåpelig å da skrive for hånd på en 4timers eksamen (med enormt tidspress)

Utvalget av emner å skrive master om er for dårlig på juridisk fakultet.

I fremtidige undersøkelser, vennligst ta med en oversikt over hvor mange spørsmål det vil bli totalt, og hvor mange som er igjen på ethvert tidspunkt.

Juss er et høl sosialt for folk som ikke er Oslo V-ish eller fra vestlandet. Selv er jeg svært aktiv musikalsk utenom studiet, og kreative folk er totalt fraværende på juss. For en som meg er juss en sosial tragedie. Faglig er imidlertid studiet svært fint, så jeg har funnet ut at jeg foretrekker mye selvstudium og mye hjemmeværing på østlandet.

Jeg får fort hodeverk som følge av dårlig luft på forelesning - så da er opptakene på MiSide som sendt fra himmelen! Problemet er bare at det varierer så fra fag til fag NÅR de blir tilgjengelige. Å først legge dem ut 2 uker før eksamen fordi man ønsker å ha studenter på forelesning virker dumt når andre legger dem ut umiddelbart - og jeg forstår heller ikke hvorfor man skal gjøre det så vanskelig for studentene.

Spørreskjemaet er alt for omfattende. Det var så vidt jeg gadd å svare ferdig, og noen ganger blir svarene tilfeldig. Et mer konsentrert spørreskjema vil kanskje gi bedre kvalitet på dataene?

Hovedpunkter generelt for UiB – hentet fra hoveddokumentet

Læringsmiljø

- Over 70 % sier at de trives som studenter ved UiB, og 90 % ville anbefale lærestedet til andre. Kun 10 % oppga at de mistrivdes. Tidsserier viser at det er en viss *økning* i tilfredshet med institusjonen over tid.
- Likevel er det en relativt stor andel som ikke oppfatter tilhørighet til studieprogrammene, hverken faglig eller sosialt.
- En stor andel av gradsstudentene deltok i utenomfaglige aktiviteter (studentorganisasjoner og annet), men andelen ser ut til å være synkende.
- I hovedsak er studentene tilfreds med fysisk læringsmiljø. Av de målte fasilitetene er det mest misnøye med lesesaler (luftkvalitet og temperatur), sosiale soner (tilgjengelighet) og toaletter (renhold).
- Studentene har i økende grad behov for fleksible arenaer for selvstudier. Preferansen for stille lesesaler er tydelig redusert som følge av stor utbredelse og bruk av mobilt IKT.

Studiekvalitet

- Over halvparten er fornøyde eller svært fornøyde med undervisningsoppleggene og det faglige utbyttet av undervisningen, kun rundt 10 % uttrykker misnøye.
- Studentene er mest fornøyde med eget selvstudium, og minst fornøyde med pc-lab og nettbaserte undervisningsopplegg, opptak av forelesninger og faglig veiledning. I disse tilfellene kan manglende tilbud være en av grunnene til misnøyen.
- *Praksis* er undervisningsformen studentene rangerer høyest, og nærmere 40 % ønsker mer bruk av praksis som vurderingsform.
- Skriftlig eksamen dominerer som vurderingsform. Over en 12-års periode er andelen studenter som har erfaring med mappevurdering, hjemmeeksamen og obligatoriske arbeidskrav økt, mens andelen som har erfaring med muntlig eksamen er redusert.
- 65 % kjenner til utvekslingstilbudet på sitt program. Av de som ikke hadde vært på utveksling, vurderte 60 % det som lite sannsynlig at de ville ta utvekslingsopphold. Personlige grunner og økonomi var de dominerende årsakene.
- Rundt tre fjerdedeler oppgir at de har deltatt i evaluering av studietilbud, en moderat økning siden 2001. En like stor andel oppfattet evaluering som viktig, og blant respondentene var det ikke indikasjoner på «evalueringstretthet». Kun 10 % sier de bruker Studiekvalitetsbasen, som blant annet er et tiltak for å formidle resultater av evalueringer til studentene.
- Over 70 % kjenner litt eller godt til læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet, og av disse mente et flertall at det var godt samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelsen og fagets innhold.
- ¾ av bachelorstudentene og 2/3 på profesjon/femårig master hadde ikke hatt kontakt med forskning som del av studiet. En relativt stor andel (53 %) hadde faglig kontakt med forskere på månedlig basis, men få hadde kjennskap til forskningen på instituttet eller fakultetet.

Studiegjennomføring og egeninnsats

- Over 80 % sier de følger normert studieprogresjon på programmet sitt. Den viktigste årsaken til forsinkelser er personlige grunner.

- Over 20 % har skiftet program i løpet av studiet på UiB, faglige preferanser er den viktigste grunnen.
- Rundt 20 % av de som ikke skulle fullføre grad i semesteret, ville ikke fortsette studiet neste semester, eller var usikre. På bachelornivå var denne andelen på 35 %.
- Siden 2003 ser det ut til at tidsbruk på studier har økt noe, men gjennomsnittet ligger likevel under normen. Dette gjelder spesielt på bachelornivå, der gjennomsnittet for fulltidsstudenter uten deltidsjobb var på 29 timer i uken.

Arbeidslivsorientering og kompetanse

- Over halvparten oppfattet at jobbmulighetene etter studiene var gode eller svært gode, og en like stor andel oppfattet dette som viktig eller svært viktig. Det ser ikke ut til å være endring i tid i forhold til oppfatninger av jobbmuligheter eller viktigheten av jobbmuligheter.
- Faglig og teoretisk kunnskap er den egenskapen flest trekker fram som kvalifikasjon fra studiene. Evne til å samarbeide, administrere og knytte relasjoner rangerer lavest, og avviker mest fra arbeidsgiveres uttrykte behov.

Tilbake til sakslisten

Sak 7/14 – 4

Universitetet i Bergen

Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen

Januar 2014

Kari Fasting
Tom Lindstrøm
Helge Salvesen
Hanne Harmsen
Magnus Malnes

Innhold

1 Evaluering av universiteters og høgskolers system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten 1

2 Kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Bergen 2

3 Fokus for evalueringen 4

3.1 Kvalitetssikring av forskerutdanningen ved UiB 4

3.1.1 Presentasjon 4

3.1.2 Komiteens drøftinger og vurderinger 6

3.2 Kvalitetssikring av integrert mastergradsprogram i farmasi 7

3.2.1 Presentasjon 7

3.2.2 Komiteens drøftinger og vurderinger 8

4 Konklusjon 10

5 Komiteens råd om videre utvikling av kvalitetsarbeidet 11

6 Vedlegg 12

6.1 Sakkyndig komités mandat 12

6.2 Dokumentasjon fra Universitetet i Bergen 13

6.3 Program for den sakkyndige komiteens hovedbesøk ved institusjonen 14

6.4 NOKUTs kriterier for evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen 16

1 Evaluering av universiteters og høgskolers system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten

I forskrift til *lov om universiteter og høyskoler* heter det at «Universiteter og høyskoler skal ha et system for sitt kvalitetssikringsarbeid som sikrer kontinuerlige forbedringer, gir tilfredsstillende dokumentasjon av arbeidet og avdekker sviktende kvalitet» (§ 2–1, (1)).

Kvalitetssikringssystemet er utdanningsinstitusjonenes redskap for å skaffe seg nødvendig kunnskap for å kunne vurdere kvaliteten i egne utdanningstilbud. Innenfor rammene av lov og forskrift er det institusjonene selv, som ut fra egen størrelse, faglige profil og andre forhold ved institusjonen, bestemmer hvordan systemet skal utformes.

I henhold til lov om universiteter og høyskoler er det NOKUTs oppgave å evaluere institusjonenes systemer for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten etter kriterier som organet fastsetter. NOKUT har gjennomført slike evalueringer siden 2003, og innledet våren 2009 sin andre runde med denne type evalueringer. Evalueringskriteriene er i andre runde i større grad rettet inn mot å vurdere institusjonenes bruk og nytte av kvalitetssikringssystemene.

NOKUT bruker sakkyndige komiteer i sine evalueringer. Komiteene skal vurdere hvorvidt institusjonene tilfredsstiller kravene til kvalitetssikring av egne studietilbud. En evaluering av et kvalitetssikringssystem er således ikke en faglig vurdering av innhold og kvalitet i de enkelte studier, men en evaluering av institusjonens systematiske arbeid for å sikre og forbedre slik kvalitet.

Den sakkyndige komiteen baserer sine vurderinger på dokumentstudier og på samtaler med relevante aktører ved institusjonen. Det gjennomføres to institusjonsbesøk. Under det innledende besøket diskuterer institusjonsledelsen og evalueringskomiteen status i kvalitetsarbeidet og innrettingen på evalueringen. Komiteens hovedbesøk ved institusjonen vil inneholde samtaler med ulike grupper og aktører. Komiteen kan her velge å gå mer detaljert inn i utvalgte deler av institusjonens kvalitetssikringssystem og kvalitetssikringsarbeid. Den sakkyndige komiteen som har evaluert systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Universitetet i Bergen har bestått av:

- professor Kari Fasting, Norges Idrettshøgskole (leder)
- professor Tom Lindstrøm, Universitetet i Oslo
- professor Helge Salvesen, Universitetet i Tromsø
- tidl. vicedirektør Hanne Harmsen, Københavns universitet
- student Magnus Malnes, Universitetet i Oslo

Seniorrådgiver Ole Espen Rakkestad i NOKUT har vært komiteens sekretær. Komiteen besøkte institusjonen 17. juni og 11.-13.september 2013. Ved hovedbesøket hadde komiteen samtaler med studenter, stipendiater, vitenskapelig ansatte, administrativt ansatte, representanter for forsknings- og forskerutdanningsutvalg, representanter for programutvalg, emneansvarlige og universitetets ledergruppe. Oversikt over tilsendt dokumentasjon og program for hovedbesøket er lagt ved. Før rapporten ble avlevert har institusjonen sett et utkast til rapport for å vurdere eventuelle feil eller misforståelser.

2 Kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Bergen

Universitetet i Bergen har ca. 14 000 studenter og ca. 3500 ansatte, og er Norges tredje største universitet. Universitetet har seks fakulteter og ca. 40 institutter og faglige sentre. Universitetet tok i 2012 opp studenter til i alt 181 studieprogram, fordelt på 24 årsstudier, 63 bachelorprogram, 72 toårige masterprogram, ti femårige masterprogram og to seksårige profesjonsprogram. Institusjonen tilbød i 2012 i alt 99 videreutdanninger. Av UiBs strategiske plan framgår det at institusjonen ser på stor faglig bredde som et kvalitetsfortrinn både for grunnforskning og forskningsbasert utdanning, men universitetet har samtidig konsolidering av studietilbudet som et hovedmål.

Rammene for systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Universitetet i Bergen er beskrevet i «Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia». Systemets elementer er i håndboka framstilt i 16 punkter (hvorav enkelte har underpunkter). Håndboka er et kortfattet dokument på 14 sider. Punktene er:

- studiekvalitetsdatabase
- roller i studiekvalitetsarbeidet
- studentdemokrati
- rekruttering, informasjon og mottak av nye studenter
- programsensorordning
- ekstern sensur
- delstudium ved utenlandske universiteter
- læringsmiljø
- *Ugleprisen* (intern pris for utdanningskvalitet)
- *Program for evaluering og kvalitetsutvikling (PEK)* (fakulteter og institutter kan søke programmet om midler til studiekvalitetsprosjekter)
- rammevilkår
- evaluering av undervisningstiltak og studietilbud
- årlig revisjon av studietilbud og informasjon til studentene
- utdanningsmelding
- oppretting og nedlegging av studietilbud

Universitetet driver systematisk evaluering på emne- og programnivå, og håndboka gir føringer for hvordan evalueringene skal gjennomføres. De emneansvarlige har ansvar for evalueringen av sine emner, mens leder for programutvalg/-styre har ansvar for programevalueringene. Rapporter fra evalueringene på begge nivåer legges inn i en studiekvalitetsdatabase som er tilgjengelig på universitetets nettsider. Studentene henvises til denne basen for informasjon om resultatene fra evalueringene.

Minst 1/3 av de emnene som undervises på universitetet skal evalueres hvert år. Hvert fakultet avgjør hvilke emner som skal evalueres. Evalueringene skal minst omfatte:

- «studentevaluering av emnet, gjerne som undervegsevaluering
- ei vurdering av om framdrift og opplegg for emnet er i samsvar med dei fastsette måla, kommentarar til studentevalueringar og eventuelle andre former for evaluering, og forslag til

tiltak for vurdering av samanhengen mellom fastsett læringsutbyte og undervisnings- og vurderingsformene i emnet
- omtale av arbeidet med oppfølging av tidlegare evalueringar»

Alle programmer (her inkludert avsluttende deler av profesjonsutdanninger, og fag- og disiplinstudier) skal i henhold til håndboka evalueres minst hvert femte år. Det er fakultetene som avgjør hvilke programmer som skal evalueres. Evalueringene skal normalt være «ei sjølvevaluering», men evalueringene kan også inneholde eksterne innslag gjennom fagfellekomiteers vurdering eller vurdering utført av programsensor. Håndboka angir at evalueringene bør omfatte vurderinger av:

- studieprogrammet sin profil og struktur, førekomst av felles undervisning og emne spesielt utvikla for studieprogrammet, høve til studieopphald i utlandet, faglege og sosiale aktivitetar
- om val av undervisnings- og vurderingsformer er i tråd med fastsett læringsutbyte for studieprogrammet
- praktisk gjennomføring
- søkjartal/studieplassar, gjennomføring, strykprosent og fråfall
- karakterfordeling
- ressurstilgang
- kommentarar til studentevalueringane
- studieinformasjon og dokumentasjon
- tilgang til digitale ressursar/hjelpemiddel
- institutt/programleiar si vurdering og forslag til forbetringar

Alle fakulteter og institutter ved UiB utarbeider årlig en rapport («Utdanningsmelding») om utdanningsvirksomheten, og disse ligger til grunn for en samlet utdanningsmelding for institusjonen. Håndboka angir retningslinjer for hva instituttene og fakultetenes meldinger skal inneholde. Om universitetets samlede utdanningsmelding heter det bl.a.: «Denne meldinga skal gje ei samla og overordna vurdering av studiekvaliteten ved institusjonen, samt ei oversikt over opplegget for og tiltaka i kvalitetsarbeidet.» Og videre: «…gje framlegg om tiltak og tema for vidareutvikling komande år. Dette gjev grunnlag for ressursstyring og prioriteringar i komande budsjettår på institutt-, fakultet- og institusjonsnivå». Utdanningsmeldingen behandles i universitetets (sentrale) utdanningsutvalg og deretter i universitetsstyret.

I tillegg til utdanningsmeldingene utarbeider fakultetene også årlige forskningsmeldinger (siden 2007) og forskerutdanningsmeldinger (siden 2008). Disse meldingene er ikke omtalt i «Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia», men ligger, som for utdanningsmeldingene, til grunn for tilsvarende meldinger på institusjonsnivå. Forskerutdanningsmeldingene ble innført som en oppfølging av universitetets «Handlingsplan for forskerutdanning 2008-15».

Prosessene for opprettelse og nedlegging av studietilbud er relativt inngående beskrevet og regulert i håndboka. For opprettelse av nye emner og nye studieprogram er hver av arbeidsoppgavene i prosessene tilskrevet særskilte ansvarlig(e) instans(er), bidragsytende instans(er) og godkjenningsinstans(er). For prosessen for opprettelse av nye studieprogrammer er det dessuten utarbeidet et årshjul som angir arbeidsoppgavenes kronologi og plassering i kalenderåret. Opprettelse av nye fellesgrader/felles studieprogram, nye etter- og videreutdanningstilbud, samt nedlegging av studieprogram, er omtalt i egne avsnitt. Fakultetenes ønsker om opprettelse og nedlegging av studietilbud introduseres i fakultetenes årlige utdanningsmeldinger.

3 Fokus for evalueringen

I forbindelse med det innledende besøket ved Universitetet i Bergen diskuterte evalueringskomiteen ulike aktuelle innretninger av evalueringen. Komiteen fant å ville gå nærmere inn på to områder:

1) kvalitetssikring av forskerutdanningen
2) kvalitetssikring av integrert mastergradsprogram i farmasi

Motiveringen bak valget av 1) var særlig å se på hvordan UiB, som et forskningstungt universitet, ivaretar kvalitetssikringen av forskerutdanningen, når denne *ikke* formelt dekkes av institusjonens kvalitetssikringssystem. Komiteen valgte å se på kvalitetssikringen av forskerutdanningen som sådan – ikke avgrenset til utvalgte fakulteter. En liknende begrunnelse lå bak valget av fokusområde 2), i det komiteen ville se nærmere på kvalitetssikringen av et tverrfakultært program. Mastergradsprogrammet i farmasi inneholder emner som tilbys fra flere fakulteter, hvilket potensielt kan gjøre kvalitetssikringen mer krevende enn ved programmer som ligger under ett fakultet.

3.1 Kvalitetssikring av forskerutdanningen ved UiB

3.1.1 Presentasjon

I 2012 ble det avlagt 251 nye doktorgrader ved Universitetet i Bergen. 53 % av doktorandene var kvinner og 35 % utenlandske statsborgere. Kvalifikasjonsrammeverket ble implementert i forskerutdanningen ved UiB i 2012, og læringsutbyttebeskrivelsen formulerer hvilken kunnskap, hvilke ferdigheter og hvilken generell kompetanse en doktorgradskandidat fra UiB skal ha etter endt doktorgradsutdanning.

All doktorgradsutdanning ved universitetet reguleres av en felles doktorgradsforskrift som i sin nåværende utgave ble vedtatt av universitetsstyret 20. juni 2013. Forskriften slår fast at «Ansvaret for gjennomføringen av ph.d.-utdanningen er delegert til fakultetene innenfor deres respektive fagområder». Ved siste revisjon av forskriften uttalte universitetsdirektøren i sakspapir til universitetsstyret bl.a.: «Forskriften gir rom for skjønnsmessige vurderinger i enkelte bestemmelser, men ikke slik at det gis en generell hjemmel for å gi utfyllende regler. Universitetet skal ha en felles forskrift for ph.d.-graden.».

Et sentralt trekk ved forskerutdanningen ved UiB er de i alt ca. 25 forskerskolene som er etablert ved fire av fakultetene (matematisk-naturvitenskapelig, humanistisk, psykologisk og medisinsk-odontologisk fakultet). Det store flertallet av skolene er UiB-interne, mens 5-7 karakteriseres som nasjonale. Forskerskolene skal gi stipendiatene «… tilgang til et større nettverk av ph.d.-kandidater og deres veiledere, i tillegg til ytterligere internasjonale nettverk». På UiBs hjemmesider heter det videre at: «Hovedaktiviteten i en slik skole vil være intensive ph.d.-kurs, med høyt kvalifiserte undervisere, seminarserier og diskusjoner». Forskerskoleordningen ved UiB ble gjenstand for en intern evaluering i 2011, hvilket blant annet resulterte i at det ble etablert kriterier for opprettelse av nye skoler.

Doktorgradsforskriften henviser eksplisitt til kvalitetssikring i § 4, «Kvalitetssikring av opplæringsdelen», der det heter: «Fakultetene skal kvalitetssikre emnene i ph.d.-utdanningens opplæringsdel i tråd med retningslinjene for kvalitetssikring av emner på bachelor- og masternivå. Se Håndbok for kvalitetssikring av universitetsstudier». Retningslinjene for kvalitetssikring av emner er

omtalt i kap 2 ovenfor. Forskriften gir dessuten nærmere bestemmelser om innholdet i andre kvalitetssikringselementer som framdriftsrapportering (§9) og midtveisevaluering (§6.3). Ph.d.-kurs som gjennomføres ved andre enheter enn UiB kan rimeligvis ikke kvalitetssikres direkte, men de skal vurderes og være godkjent av institutt eller fakultet senest 6 måneder før disputas.

I § 9, «Rapportering», heter det om framdriftsrapporteringen: «I løpet av avtaleperioden skal ph.d.-kandidaten og hovedveileder, hvert år levere separate skriftlige rapporter om framdriften av ph.d.-utdanningen. Rapportene skal sendes til og godkjennes av fakultetet eller av andre enheter som fakultetet har delegert dette til». Et elektronisk system for framdriftsrapportering ved forskerutdanningen ble etablert i 2010, og systemet vurderes av fakultetene som velfungerende.

Alle ph.d.-kandidater skal gjennomgå en midtveisevaluering, men fakultetene avgjør selv hvilken form denne skal ha. Forskriften fastsetter at evalueringen «… har som hovedformål å hjelpe ph.d. – kandidaten, ved å identifisere forhold som medfører risiko for at prosjektet stanser opp eller blir forsinket, samt å gi innspill som kan øke kvaliteten i arbeidet. […] Som hovedregel skal midtveisevalueringen inkludere faglige innspill fra forskere som innenfor ph.d.-kandidatens eget fagfelt og/eller tilgrensende fagfelt».

Kravene til ph.d.-kandidatenes veiledning er nedfelt i forskriftens § 6. Om veiledningens innhold heter det i § 6.2 at veileder har ansvar for å følge opp kandidatens faglige utvikling, og at «Veilederne plikter å holde seg orientert om fremdriften i ph.d. –kandidatens arbeid og vurdere den i henhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan…». Universitetet tilbyr en «Modul i forskningsveiledning (ph.d.)» som en del av basisutdanningen i universitetspedagogikk og i noen fagmiljøer er det opprettet møteplasser der veiledere kan utveksle erfaringer og utvikle sin veiledningspraksis.

For administrativ oppfølging av stipendiatene har institusjonen dessuten ph.d.-koordinatorer ved alle fakulteter. På universitetets hjemmesider er det laget en liste over koordinatorene og de faglige ledernes ansvar og forpliktelser overfor stipendiatene. Blant momentene på lista er:

- assistanse ved vanskeligheter i veiledningsforholdet – om nødvendig til skifte av veileder
- mulighet for hjelp med grunnleggende rettigheter og kontakt med forskningsmiljø for ph.d.-kandidater med annen arbeidsgiver enn UiB
- veiledning i bruk av StudentWeb som informasjons- og registreringsverktøy
- hjelp med å påse at «hovedveileder og medveileder har blitt utpekt innen rimelig tid, og at alle veiledere møter de kvalifikasjonene som er slått fast i henhold til nasjonalt regelverk.»

Universitetet i Bergen arbeider med relevanskvaliteten i sine utdanninger gjennom flere ulike kanaler. Kontoret for samfunnskontakt hjelper eksterne parter med å komme i kontakt med de rette personene/enhetene på universitetet og bistår egne miljøer i kontakt med eksterne aktører ved behov. Rektor og representanter for studentparlamentet sitter sammen med eksterne representanter i Rådet for samfunnskontakt, som gir råd til universitetet om kontakten med nærings-, samfunns- og kulturliv. Kontakten mellom universitetet og dets tidligere studenter ivaretas av alumniorganisasjonen «UiB alumni», som i 2014 skal arrangere alumnusdager for første gang. Eksterne kontakter skal bl.a. bidra til å «identifisere kompetansebehov innenfor forskning og utdanning» , og således gi et bidrag til økt relevans for UiBs utdanninger. Av særlig betydning for ph.d.-kandidatene er ellers den eksternt utførte kandidatundersøkelsen «Nye muligheter på arbeidsmarkedet for doktorgradskandidater» fra 2012.

3.1.2 Komiteens drøftinger og vurderinger

Forskerutdanningen ved Universitetet i Bergen omfattes ikke av institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningen, og etter hva den sakkyndige komiteen forstår eksisterer det heller ikke planer om å inkludere den i overskuelig framtid. Etter komiteens vurdering arbeides det likevel godt og systematisk med kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av utdanningen. En viktig årsak til dette er de kvalitetssikringselementene som bygger på momenter fra kvalitetssikringshåndboka: et fast system for emneevaluering (for de emnene i ph.d. –utdanningens opplæringsdel som gis ved UiB) og et tydelig format for en årlig forskerutdanningsmelding med innsamling og analyse av resultater, samt vurdering av gjennomførte tiltak og prioritering av nye.

Det er komiteens klare inntrykk at systemet med elektronisk framdriftsrapportering fungerer godt og har en viktig kvalitetssikrende funksjon. At doktorgradsstudent og veileder rapporterer uavhengig av hverandre bidrar til å åpne veiledningsrelasjonen og kan gi tredjepart viktig informasjon om kvaliteten i veiledningsforholdet.

Komiteen har merket seg at enkelte har kritiske innvendinger til midtveisevalueringen når denne kan ha karakter av å være en minidisputas der kandidaten kan forberede en presentasjon som får en positiv bedømmelse, delvis uavhengig av den reelle status for kandidatens doktorgradsprosjekt. Komiteen ser at denne innvendingen kan ha noe for seg, men registrerer samtidig at ordningen vurderes som til dels svært positiv av kandidatene selv, og at evalueringen som regel omfatter et element av at kandidaten skal dokumentere reell progresjon i forhold til prosjektplanen (hva som faktisk er gjennomført av vitenskapelig aktivitet, publikasjoner o.a.).

De formelle rammene rundt veiledningssituasjonen – oppnevning, framdriftsrapportering, regler for innhold m.m. – framstår som tilfredsstillende, og legger grunnlag for at alle ph.d.-kandidater ved UiB kan få veiledning av god kvalitet og tilstrekkelig omfang. Komiteen ser det som prisverdig at det har vært tatt grep for å bedre veiledningskompetansen i forskerutdanningen i de senere år, men noterer seg samtidig at behovet for ytterligere veilederopplæring er en gjenganger også i de siste forskerutdanningsmeldingene fra så nær som alle fakulteter. Eksempelvis skriver Det medisinsk-odontologiske fakultet i meldingen for 2012 at «Med stadig flere kandidater (…), får vi også flere uerfarne veiledere. Samtidig blir kravene til ph.d- utdanningen mer formaliserte, og det skaper stort behov for opplæring både for disse, og for erfarne veiledere som møter nye krav og som trenger påfyll og inspirasjon for å utvikle seg videre». Universitetets sentrale forskningsutvalg uttaler i den samlede forskerutdanningsmeldingen for 2012 at mange ph.d.-veiledere ønsker å ta den omtalte modulen i forskningsveiledning, men at kapasiteten er begrenset. Etter komiteens syn bør institusjonen ganske raskt ta tak i denne situasjonen og vurdere løsninger for å øke kapasiteten. I neste omgang bør universitetet vurdere hvorvidt denne eller tilsvarende opplæring bør gjøres obligatorisk for alle nye veiledere.

Mange enheter og funksjoner er involvert i oppfølging og kvalitetssikring av forskerutdanningen. I tillegg til det sentrale forskningsutvalget for universitetet, finnes det som regel forsker- og/eller forskerutdanningsutvalg både på fakultets- og instituttnivå. Dertil kommer forskerskolene ved fire av fakultetene, samt programutvalg for forskerutdanningen som eksisterer enkelte steder. Faglige ledere, administrative ph.d.-koordinatorer, stipendiatutvalg o.a. er også involvert i utdanningen i ulike roller. Komiteen synes å se en desentraliseringstendens i dette bildet, der stadig flere institutter har fått egne forsknings-/forskerutdanningsutvalg og der disse gjennomgående har fått flere oppgaver delegert fra fakultetsnivået. Mangfoldet av aktører i forskerutdanningen innebærer samtidig i noen grad at samme

oppgave ved ulike fakulteter ivaretas av ulike organer. Etter komiteens vurdering er ikke dette nødvendigvis et problem, og er trolig til dels et resultat av at fakultetene er ulike i størrelse og organisering. Komiteen vil likevel anbefale universitetet å la fakultetene se til hverandres løsninger for om mulig å lære av organisasjonsmessig «best practice». En mer ensartet praksis mellom fakultetene med hensyn til organisering, roller, navn på organer og oppgavefordeling vil ventelig også gi en gevinst i tydelighet og oversikt på institusjonsnivå.

Komiteen har merket seg at når det gjelder opptak til doktorgradsprogrammene, så er det ulike karakterkrav på de ulike fakultetene. Komiteen vil likevel anbefale at UiB også på dette området vurderer en mer ensartet praksis, slik at karakterkravet for å bli tatt opp på et doktorgradsprogram ved UiB blir det samme for alle søkere.

Etter komiteens vurdering er forskerutdanningsmeldingene gode dokumenter som framstiller viktig kvalitetsinformasjon på en god måte. DBH-data er brukt i framstillingen av de mest sentrale styringsparameterne i forskerutdanningen. Institusjonens melding bygger på fakultetenes meldinger som i sin tur bygger på instituttenes forskerutdanningsmeldinger. Fakultetene har i sine rapporter dessuten besvart spørsmål om konkrete kvalitetstema fra universitetsledelsen.

3.2 Kvalitetssikring av integrert mastergradsprogram i farmasi

3.2.1 Presentasjon

Det integrerte mastergradsprogrammet i farmasi er et femårig profesjonsstudium, der både Det medisinsk-odontologiske og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet bidrar med undervisning og forskning. Profesjonsstudiet i farmasi gir grunnlag for autorisasjon som provisorfarmasøyt. Farmasøyter jobber i dag særlig med rådgivning, undervisning, forskning, og ledelse av apotek og annen legemiddelrelatert virksomhet. Det tas opp ca. 25 studenter pr år til det integrerte mastergradsprogrammet i farmasi ved Universitetet i Bergen.

Profesjonsstudiet i farmasi (profesjonsstudium/integrert mastergradsstudium brukes her om hverandre) ble etablert ved Senter for farmasi direkte under universitetsledelsen ved Universitetet i Bergen i 2003. I 2011 ble utdanningen formelt knyttet til Det medisinsk-odontologiske fakultet og lagt under Klinisk institutt 2 – dog med rett til å forvalte eget budsjett. Senter for farmasi jobber i dag først og fremst med samhandling mellom de involverte fakultetene. Senteret ledes av en styringsgruppe, der dekanene og fakultetsdirektørene ved Det medisinsk-odontologiske fakultet (MOF) og Det matematisk-naturvitenskapelige (MNF) fakultet, og instituttlederne ved Klinisk institutt 2 og Kjemisk institutt (KI) sitter. Senterleder ved Senter for farmasi er sekretær for styringsgruppa.

De fleste emnene som inngår i det integrerte mastergradsstudiet i farmasi undervises til flere studentgrupper samtidig (f.eks. kan odontologistudenter, ernæringsstudenter og farmasistudenter følge undervisningen i samme emne samtidig), og to fakulteter bidrar med emnene i studieplanen. Metodene for kvalitetssikring av emnene påvirkes dog i utgangspunktet ikke av dette.

Emneevalueringene følger de retningslinjer som er gitt for slik evaluering i «Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia», og som er omtalt på side 2 og 3 over. Programevalueringer skal også utføres etter den metoden som er angitt i håndboka, men programevaluering har så langt ikke blitt

gjennomført ved det integrerte mastergradsprogrammet i farmasi. Spesielt for farmasi er at det i tillegg til emneevalueringene har vært gjennomført en såkalt semesterevaluering. Denne «ekstraevalueringen» for farmasistudentene har vært begrunnet i at ekstra tett oppfølging var ønskelig når utdanningen både var nyetablert og tverrfakultær. Det ser ikke ut til å foreligge særskilte retningslinjer for gjennomføring av denne evalueringen, men møtereferater fra programutvalget for farmasi og evalueringsskjemaer som har vært brukt, viser at den har vært gjennomført som en skriftlig evaluering i kombinasjon med et møte mellom representanter for angjeldende studentkull og undervisere som har undervist farmasistudenter det aktuelle semesteret.

Som profesjonsstudium har det integrerte mastergradsstudiet i farmasi et betydelig innslag av praksis. Praksis gjennomføres i apotek over 23 uker i 8. semester og utgjør 30 studiepoeng. Praksis er organisert som et eget emne, og eksamen bedømmes med «bestått/ikke bestått». Evalueringen av praksis består av en skriftlig midtvurdering fra student og veileder (praksisstedets veileder) etter 12 uker og en avsluttende skriftlig praksisevaluering fra begge parter i nest siste uke av praksis. Praksisoppholdet kvalitetssikres i tillegg gjennom utformingen av en skriftlig plan for oppholdet og studentens loggbok (ikke obligatorisk).

Senter for farmasi arbeider også med å kvalitetssikre relevansen av utdanningen gjennom alumnivirksomhet. Et nettsted for tidligere studenter og ansatte er etablert, og det har blitt arrangert alumnitreff.

3.2.2 Komiteens drøftinger og vurderinger

Den sakkyndige komiteen har oppfattet at både studenter og ledelse ved farmasistudiene ved UiB står overfor enkelte organisatoriske utfordringer. På ledelsessiden er ikke rollefordelingen mellom lederen for Senter for farmasi, styringsgruppa for senteret og programutvalget for det integrerte mastergradsprogrammet alltid tydelig, og senterets plassering som en delvis selvstyrt enhet under Klinisk institutt 2 siden 2011 har, slik komiteen forstår det, ikke endret på dette. Etter hva komiteen kjenner til har det vært diskutert å legge ned den ledertunge (se 3.2.1 over) styringsgruppa, men det foreligger pr i dag ingen konkrete planer for dette. Komiteen er imidlertid av den oppfatning at man bør se nærmere på sammensetningen, og vurdere nødvendigheten av å ha en slik topptung styringsgruppe. I møte med komiteen ble det fra enkelte nevnt at et eget institutt for farmasi ville ha hatt identitetsmessige fordeler, men heller ikke denne ordningen oppfattes å være aktuell politikk i dagens situasjon. På tross av en viss diskusjon om styring og organisasjonsutvikling, er det dog ikke den sakkyndige komiteens oppfatning at dagens ordning representerer noen *vesentlig* ulempe for studenter og ansatte.

Fra studentenes side er det særlig de praktiske konsekvensene av organiseringen under Det medisinsk-odontologiske fakultet og Klinisk institutt 2 som framholdes som lite gunstige: komiteen ble under institusjonsbesøket fortalt at både tilgangen til lesesalsplasser og studieveiledning er dårligere enn hva den var før 2011. På den annen side ga studentene uttrykk for at de faglig sett har hatt fordel av sin nye organisasjonsmessige plassering. Det ligger utenfor komiteens mandat å ta stilling til disse vurderingene.

Emnene som inngår i farmasiutdanningen tilhører instituttene som tilbyr dem, og det samme gjelder kvalitetssikringen av dem. Slik «Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia» fastslår, er det den enkelte emneansvarlige som står for planlegging og gjennomføring av evalueringene. For farmasistudentenes vedkommende blir alle evalueringene behandlet i Programutvalg for farmasi.

Instituttene har ansvar for å rapportere resultatene til fakultetet. Emneevalueringene, kombinert med utdanningens særskilte semesterevaluering (se 3.2.1 over), sørger etter komiteens mening for at kvalitetssikringen av emner er vel ivaretatt, men vil anbefale at ordningen med semesterevalueringer også tas inn som en mulighet i kvalitetssikringshåndboka. Komiteen har for øvrig fått dokumentert at viktige endringer i undervisningen har kommet i stand som et resultat av disse evalueringene.

Komiteen stiller seg kritisk til at det ikke ser ut til å ha vært gjennomført noen programevaluering av programmet. Kvalitetssikringshåndboka fastsetter at en slik mer «omfattande evaluering […] av studietilboda» skal gjennomføres minst hvert femte år. Dertil kommer at «… nye tilbud bør evaluerast etter kortare tid». Tatt i betraktning at det integrerte mastergradsprogrammet i farmasi har eksistert i over ti år, mener komiteen at en slik evaluering bør foretas relativt raskt. Komiteen vurderer opplegget for programevalueringer, slik det er beskrevet i håndboka, som godt, men har altså ikke fått sett på gjennomføring og resultater for herværende program. Når komiteen dermed må konkludere med at kvalitetssikringen av programmet som helhet ikke er fullt ut tilfredsstillende, så vil den samtidig påpeke at bruken at tilsynssensor/programsensor og semesterevaluering innebærer at det langt fra er slik at helheten i programmet aldri har vært vurdert.

Med hensyn til veiledning av studentene er det komiteens vurdering at denne holder et godt nivå, men med et tydelig forbedringspotensiale. Til veiledningen i det selvstendige arbeidet til mastergraden (mastergradsoppgaven) stilles det ikke krav om særskilt opplæring for dem som skal veilede, og det er ikke obligatorisk med to veiledere (hoved- og biveileder). Komiteen er kjent med at det ved noen institutter ved UiB er en fast ordning med to veiledere til oppgaven, og mener at dette bør vurderes også å skulle gjelde for farmasistudentene. Et krav om at veiledere skal ha opplæring i veiledningspedagogikk bør vurderes når tilbudet om slik kompetanseheving er tilstrekkelig godt.

Hva veiledningen av studentene under praksisopphold angår, har komiteen fått vite at ledelse og programutvalg har begrensede muligheter til å stille krav til veilederne, ettersom disse ikke mottar betaling for oppgaven. Komiteen vil imidlertid anbefale at man ser nærmere på kvalitetssikringen av praksisoppholdet, og i den forbindelse vurderer mulige løsninger for kompensasjon i apotekene, slik det gis for veiledere ved praksisopphold for andre grupper i helsevesenet. Apotekforeningen, som er en vesentlig medspiller i organiseringen av praksisopphold, er en av antakelig flere parter som bør involveres i en diskusjon om dette.

Om øvrige forhold omkring studiet vil komiteen ellers bemerke at styringsgruppa for Senter for farmasi ser ut til å være uten studentrepresentasjon. Med referanse til universitetsloven § 4-4 om studentrepresentasjon bør slik representasjon sikres, under forutsetning av at styringsgruppa treffer beslutninger på linje med andre besluttende organer ved universitetet.

Innføringen av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) innebærer at institusjonene i høyere utdanning pr 1.1.2013 skal tilpasse sine fag- og studieplaner til rammeverket. Kunnskapsdepartementets skriver i den forbindelse at «Det grunnleggende elementet i kvalifikasjonsrammeverket er at kvalifikasjonene beskrives gjennom lærings*utbytte* og ikke gjennom *innsats*faktorer. (…) Læringsutbytte er beskrevet i kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.» Læringsutbyttebeskrivelsene for det integrerte mastergradsstudiet i farmasi skiller ikke mellom disse kategoriene, og den sakkyndige komiteen anbefaler at beskrivelsene gjennomgås og omstruktureres i lys av dette.

4 Konklusjon

Den sakkyndige komiteen har i sitt mandat å vurdere hvorvidt kvalitetssikringssystemet ved Universitetet i Bergen som helhet er tilfredsstillende i forhold til gjeldende forskrift og NOKUTs evalueringskriterier. Komiteen har derfor, i tråd med *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning* og utover det som er anført i kapittel 3, vurdert systemets strukturelle oppbygging, den dokumentasjon det frambringer og de vurderinger av utdanningskvalitet som institusjonen selv gjør. Komiteen har sett på hvorvidt systemet er klart beskrevet og angir målsettinger, prosesser, aktører og fora som inngår. Ansvars- og arbeidsfordeling er vurdert, likeledes systemets forankring i ledelsen og i besluttende organer på ulike nivåer.

Etter komiteens vurdering gis arbeidet med studiekvalitet høy prioritet ved Universitetet i Bergen, og institusjonen har etablert et system for kvalitetssikring av utdanningen som er velegnet for å nå de mål den har satt seg for kvalitetsarbeidet. «Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia» framstår som et godt verktøy for arbeidet med kvalitetssikring og – utvikling. Håndboka dekker etter komiteens syn alle de hovedelementer det er rimelig å forvente at skal være på plass i et slikt system. Når det gjelder programevalueringer er retningslinjene imidlertid veldig fleksible og gir muligheter for store variasjoner med hensyn til gjennomføringen av slike evalueringer. Komiteen vil derfor anbefale at institusjonen ser nærmere på både gjennomføringsgraden og forståelsen av programevalueringer, samt publiseringen av dem i kvalitetsdatabasen.

Gjennom en mer inngående gjennomgang av kvalitetsarbeidet på to områder (forskerutdanning/integrert mastergradsprogram i farmasi) har komiteen sett kvalitetssikringssystemet i bruk, og samtidig konstatert at det gjøres et betydelig kvalitetsarbeid også på områder som ikke formelt omfattes av systemet. Dette betyr ikke at det ikke er sider ved kvalitetssystemet som kan forbedres, noe komiteen har påpekt i det foregående, og som gjenspeiles i kapittel 5 om komiteens råd til videre utvikling av kvalitetssikringssystemet ved Universitetet i Bergen.

Som en tydelig indikasjon på at universitetet jobber ambisiøst med sitt systematiske kvalitetsarbeid, har komiteen notert seg Samdalutvalgets innstilling (Revisjon av kvalitetssikringssystemet for utdanning – innstilling fra Samdalutvalget) fra 2008. Utvalget ble nedsatt for blant annet å følge opp anbefalingene fra NOKUTs evaluering av systemet for kvalitetssikring av utdanningen i 2007. Utvalgets mange og gode forslag er i stor grad fulgt opp i det systemet som nå foreligger.

Komiteens vurdering er at systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Universitetet i Bergen er tilfredsstillende, og den anbefaler at det godkjennes.

5 Komiteens råd om videre utvikling av kvalitetsarbeidet

Med utgangspunkt i de vurderinger som er gjort av systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Universitetet i Bergen, har komiteen følgende anbefalinger for videre utvikling av institusjonens kvalitetsarbeid:

- Universitetet bør se på om ikke kvalitetssikringssystemet også formelt bør omfatte ph.d.-utdanningen (tredje syklus). Når bl.a. emneevaluering og forskerutdanningsmelding allerede ligger inne som krav, fortoner det seg nærliggende å integrere forskerutdanningen i et samlet kvalitetssikringssystem.

- Påse at midtveisevalueringene inneholder et innslag av dokumentasjon av reell progresjon i forhold til prosjektplan (ph.d.- forskriftens bestemmelser om midtveisevaluering inneholder ikke dette i dag).

- Universitetet bør se på muligheten for å øke kapasiteten på kurs, seminarer og andre former for opplæring i veiledningspedagogikk for veiledere på alle nivåer.

- Komiteen anbefaler universitetet å vurdere en mer ensartet praksis mellom fakultetene med hensyn til organisering, roller, navn på organer og oppgavefordeling på forskerutdanningen.

- Institusjonen bør vurdere å stramme inn sin evalueringspraksis slik at det fastslås at emner og programmer der det nylig har skjedd store endringer blir evaluert raskere enn etter de tre (emne) og fem (program) år som håndboka for kvalitetssikring i dag fastsetter.

- Komiteen anbefaler at institusjonen ser nærmere på både gjennomføringsgraden og forståelsen av programevalueringer, samt publiseringen av dem i kvalitetsdatabasen.

- Det bør gjennomføres en programevaluering ved det integrerte mastergradsprogrammet i farmasi i løpet av kort tid.

- Det bør vurderes å innføre to veiledere pr student som en fast ordning for det selvstendige arbeidet i mastergraden for studenter ved profesjonsutdanningen i farmasi.

- Institusjonen bør initiere en diskusjon med alle relevante parter om mulige løsninger for kvalitetssikring av praksisperioden for farmasistudenter.

- Universitetet bør vurdere om det skal være studentrepresentasjon i styringsgruppa for Senter for farmasi.

- Komiteen anbefaler institusjonen å vurdere nødvendigheten av å ha et såvidt stort innslag av toppledelse i styringsgruppa for Senter for farmasi.

- Komiteen vil anbefale at UiB vurderer å sette samme karakterkrav for opptak til alle institusjonens doktorgradsprogram.

6 Vedlegg

6.1 Sakkyndig komités mandat

MANDAT FOR SAKKYNDIGE KOMITEER VED EVALUERING AV INSTITUSJONENES KVALITETSSIKRINGSSYSTEM

Fastsatt av NOKUTs styre 5. mai 2003, revidert 17.12. 2008, tilpasset Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 1. februar 2010.

Den sakkyndige komiteen skal evaluere institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningen, og vurdere om dette er tilfredsstillende i forhold til gjeldende forskrift og NOKUTs evalueringskriterier.

Komiteen skal gi en entydig og begrunnet konklusjon om hvorvidt institusjonens system for kvalitetssikring er tilfredsstillende.

Evalueringen skal gjennomføres med en konstruktiv holdning til institusjonen, og komiteen skal også gi råd om det videre kvalitetsarbeid ved institusjonen.

Hvis evalueringen avdekker klare indikasjoner på alvorlig kvalitetssvikt i enkeltstudier, skal dette bemerkes i komiteens rapport. Komiteens vurdering skal baseres på følgende materiale:

- institusjonens beskrivelse av kvalitetssikringssystemet
- dokumentasjon av utført kvalitetssikring / kvalitetsarbeid som institusjonen legger fram. Komiteen kan be om å få seg forelagt et hvilket som helst materiale som den anser at kan ha betydning for vurderingen
- komiteens erfaringer og funn ved institusjonsbesøk. Komiteen avgjør hvem den vil treffe og hvilke enheter den vil besøke

Komiteen skal nedfelle sine vurderinger, konklusjoner og anbefalinger i en skriftlig rapport. Komiteen skal kvalitetssikre rapportens faktiske opplysninger før den avgis.

Komiteen arbeider på oppdrag fra og avgir sin rapport til NOKUT. Oppdraget er avsluttet når NOKUT har fattet vedtak i saken. Inntil oppdraget er avsluttet, skal de sakkyndige ikke ta del i den offentlige debatt om saken.

6.2 Dokumentasjon fra Universitetet i Bergen

Dokumentasjon mottatt forut for innledende besøk

- Presentasjon av UiB med oversikt over studietilbudene
- *Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia*
- *Utdanningsmelding 2010*
- *Utdanningsmelding 2011*
- *Utdanningsmelding 2012*
- *Notat til sakkyndig komité i NOKUT om status, suksesser og utfordringer i kvalitetsarbeidet ved Universitet i Bergen*

Dokumentasjon mottatt forut for hovedbesøket

Kvalitetssikring av forskerutdanningen:

- Forskrift for Ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen
- Håndbok for forskerutdanningen
- Handlingsplan for forskerutdanningen
- Avtale ved opptak til organisert forskerutdanning
- Opptaksbrev til organisert forskerutdanning
- Framdriftsrapporter
- Eksempler på midtveisevalueringer
- Forskerutdanningsmeldinger 2011-2012
- Overgripende UiB-initierte undersøkelser
- Reglementer/retningslinjer for opplæringsdelen i fakultetenes doktorgradsprogrammer
- Bestemmelser/retningslinjer for organiseringen av veiledning i doktorgradsprogrammene
- Regler for universitetets forskningsutvalg
- UiBs oppsummering av forskningsutvalgets virksomhet 2009-2013
- Mandat for programutvalget for forskerutdanning ved Det medisinsk-odontologiske fakultet
- Mandat for forsknings- og forskerutdanningsutvalget ved Det humanistiske fakultet

Kvalitetssikring ved integrert mastergradsprogram i farmasi:

- Studieplan (inkl. plan for avvikling av praksis) for integrert mastergradsprogram i farmasi
- Eksempler på gjennomførte emneevalueringer ved programmet
- Eksempler på instituttenes rapportering om kvalitetsarbeid til fakultetet/programstyret
- Programsensorrapporter
- Programevaluering (sist gjennomførte)
- Avtale om veiledning av masterstudenter
- Utdanningsplan
- Kandidatundersøkelse

6.3 Program for den sakkyndige komiteens hovedbesøk ved institusjonen

Onsdag 11. september

Tid	Aktivitet - intervju/møte med
09.00 – 11.00	Internt komitémøte
11.15 – 12.00	Representanter for universitetets sentrale forskningsutvalg
12.00 - 13.00	**Lunsj**
13.15 – 14.00	Representanter for fakultetenes forsknings- og forskerutdanningsutvalg
14.15 – 15.00	Stipendiater/dr. gradsstudenter
15.15 – 16.00	Vitenskapelig ansatte med veiledningserfaring på ph.d.- nivå

Torsdag 12. september

Tid	Aktivitet - intervju/møte med
09.00 – 10.00	Internt komitémøte
10.15 – 11.00	Representanter for fakultetenes forskerutdanningskoordinatorer
11.15 – 12.00	Stipendiater/dr. gradsstudenter II
12.00 - 13.00	**Lunsj**
13.15 – 14.00	Representanter for programutvalg for farmasi
14.15 – 15.00	Representanter for styringsgruppe ved Senter for farmasi
15.15 – 16.00	Studenter, tillitsvalgte

Fredag 13. september

Tid	Aktivitet - intervju/møte med
09.00 - 10.00	Internt komitémøte
10.15 – 11.00	Emneansvarlige, farmasi
11.15 – 12.00	Studenter, ikke tillitsvalgte
12.00 – 13.00	**Lunsj**

13.15 - 13.45	Komitémøte
14.00 – 14.30	Tilbakemeldingsmøte
14.30 – 15.30	Komitémøte

6.4 NOKUTs kriterier for evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen

Evalueringskriteriene finnes i kapittel 6 i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften).

Kapittel 6 Evaluering av institusjonenes system for kvalitetssikring av utdanningen

§ 6.1 NOKUTs evalueringskriterier

Ved evaluering av institusjonenes interne kvalitetsarbeid gjøres det en helhetlig vurdering av kvalitetssikringssystemet og institusjonenes aktive bruk av det. Det skal legges vekt på:

a. Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur: om institusjonen stimulerer til engasjement for kvalitetsarbeid blant ansatte og studenter og deres demokratiske organer,

b. Mål, plan og ledelsesforankring: om mål, ansvar, prosesser og aktører som inngår i kvalitetssystemet er klart beskrevet (systemets strukturelle oppbygning), og hvordan systemet for kvalitetssikring utvikles i tråd med institusjonenes behov,

c. Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i studiene: om sikring og vurdering av kvaliteten i hvert enkelt studium bygger på dokumentert informasjon som systematisk innhentes fra flere kilder, og om det er særskilte prosesser for å kvalitetssikre oppretting av nye studier,

d. Analyse, vurdering og rapportering: om den informasjonen som systemet genererer analyseres, vurderes og framstilles for ansvarlige fora og ledernivå,

e. Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring: om tiltak for forbedringer iverksettes på grunnlag av de kvalitetsanalyser som gjøres.

Merknad til kapittel 6

Institusjonene skal kontinuerlig og systematisk arbeide for å sikre og forbedre kvaliteten i utdanningen. Det interne systemet for kvalitetssikring av utdanningen skal frambringe kunnskap institusjonen trenger i sikringen og utviklingen av utdanningene som tilbys. Kvalitetssikringen skal omfatte alle studietilbud som en institusjon gir, alle deler av studiet og alle formidlingsformer. Gjennom faste rutiner og prosesser i en årlig syklus frembringes, vurderes og anvendes informasjon om det enkelte studium, og om institusjonens utdanningsvirksomhet generelt.

Institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten er institusjonens eiendom. Det er derfor institusjonen selv som ut fra egen størrelse, faglig profil og andre lokale behov bestemmer hvordan det skal utformes. Det samme gjelder for den dokumentasjonen som systemet frembringer.

Tilbake til sakslisten

7/14 – 5

NOKUTs studiebarometer

http://www.nokut.no/no/Nyheter/Nyheter-2014/Ny-nasjonal-studentundersokelse-Stort-sett-fornoyde-studenter-men-vil-ha-bedre-oppfolging/

Publisert 3. februar 2014

Her er noen av resultatene for "juridiske fag" gjennomgått og systematisert for så vidt gjelder de tre juridiske fakultetene. Alle juridiske studiesteder er her: http://www.studiebarometeret.no/Studieprogram?fg=737&ff=73 Man kan enkelt plukke ut noen for sammenligning direkte på nettsiden.

Til slutt er her tre sider med NOKUTs egen presentasjon og kommentarer.

Verdiene i tabellen: I den øverste delen er 1 minst tilfreds, 5 er svært tilfreds. I andre del er 1 "ikke enig", 5 er "helt enig".

	Bergen (178 = 30 %)	**Oslo** 206 = 24 %)	**Tromsø** (76 = 30 %)
Læringsmiljø	3,7	3,5	**3,9**
Medvirkning	3,1	2,8	**3,4**
Engasjement	**4,4**	4,1	**4,4**
Yrkesrelevans	4,0	4,0	**4,4**
Undervisning	**3,6**	2,8	3,5
Eksamen	**4,3**	3,8	4,1
Læringsutbytte	3,8	3,5	**3,9**
Helhetsvurdering	**4,5**	3,9	4,4
Omfanget av organiserte læringsaktiviteter (undervisning) er for stort	**2,2**	1,9	1,9
Omfanget av lærestoff (pensum) er for stort	2,8	**3,3**	3,2
Omfanget av obligatoriske innleveringer er for stort	**2,7**	1,5	1,6
Studieprogrammet legger godt til rette for utveksling til utlandet	**4,1**	2,9	2,4
Studieprogrammet informerer godt om mulighetene for utveksling til utlandet	**4,0**	3,3	3,6
Jeg går på det studieprogrammet jeg helst ville gå på	**4,7**	4,6	4,6
Mine forventninger til studieprogrammet er innfridd så langt	**4,3**	3,6	4,1
Jeg vil anbefale dette studieprogrammet til andre	**4,5**	4,0	4,4

Jeg er, alt i alt, fornøyd med studieprogrammet jeg går på	**4,5**	3,9	4,4
Omtrent hvor mange timer per uke (i gjennomsnitt i semesteret) brukes på læringsaktiviteter organisert av institusjonen	9,1	7,9	**9,5**
Omtrent hvor mange timer per uke (i gjennomsnitt i semesteret) brukes på Ikke-organisert studieinnsats (inkludert frivillig samarbeid med andre studenter)	**23,5**	23,4	22,4

Ny nasjonal studentundersøkelse: Stort sett fornøyde studenter, men vil ha bedre oppfølging

03.02.2014
Norske studenter er fornøyde med studiet, læringsutbytte og arbeidslivsrelevans, men skulle ønske seg bedre undervisning, mer forskningsdeltakelse og bedre oppfølging. Det viser NOKUTs nye nasjonale studentundersøkelse om studiekvalitet, som i dag ble lansert på www.studiebarometeret.no.

– Ny kunnskap er helt avgjørende for at vi skal få gjort de riktige endringene i norsk høyere utdanning. Studiebarometeret gir unik kunnskap om studentenes opplevelse av utdanningskvaliteten. Jeg håper og tror at studentenes dom blir tatt seriøst og får følger for prioriteringene ved universitetene og høyskolene framover, sier Terje Mørland, direktør i NOKUT.

Studiebarometeret er den første landsomfattende undersøkelsen av norske studenters opplevelse av studiekvalitet i høyere utdanning. Undersøkelsen omfatter samtlige studenter i andre studieår på bachelor- og masterprogram, samt femteårsstudenter på integrerte masterprogram. Med ca. 17 600 svar fra studenter ved 58 universiteter og høyskoler, fikk undersøkelsen en svarprosent på 32. På nettsiden vil studiesøkere, studenter, institusjoner og andre finne informasjon om og sammenligne studentenes oppfatninger om kvaliteten i enkeltstudier i hele Norge. Undersøkelsen vil gjøres årlig.

– Det er alvorlig at under halvparten av studentene er fornøyde med undervisningen, mens enda færre er fornøyde med tilbakemeldinger og oppfølging. Dette er ikke overraskende, men viser tydelig at ett av hovedmålene med Kvalitetsreformen ikke er nådd, sier Terje Mørland.

Sentrale resultater:

- Det mest framtredende trekket er den gjennomgående store graden av tilfredshet med studiet. På direkte spørsmål om hvordan studentene er fornøyd med eget studium, gir 77 % av de svarende uttrykk for tilfredshet (4 eller 5 på en skala fra 1 til 5), mens kun 8 % sier at de ikke er det (1 eller 2 på skalaen).
- Kun halvparten av studentene uttrykker tilfredshet med undervisningen, mens tilbakemeldinger og veiledning scorer enda svakere.
- Den generelle tilfredsheten reflekteres i studentenes vurdering av eget læringsutbytte. Teoretisk kunnskap, evne til kritisk tenking og evne til selvstendig arbeid kommer svært godt ut. Derimot svarer over en fjerdedel av studentene negativt på erfaring med FoU i fagområdet og relativt mange er kritiske til læring av yrkesfaglige ferdigheter.
- Studentene ser overveiende positivt på studienes relevans: 81 % er tilfredse med hvordan studiet gir den kompetansen som de mener etterspørres i arbeidslivet.
- Absolutt høyest score får en på spørsmålet om i hvilken grad eget studium er faglig utfordrende. 86 % gir her 4 eller 5 som svar.
- Studentene har stort sett et positivt syn på eget læringsutbytte, men vurderingene varierer en god del mellom de ulike kompetanseområdene. Læring i å jobbe selvstendig får klart høyest score (83 % gir 4 eller 5), mens rundt 70 % av svarerne gir «positiv» (4 eller 5) bedømmelse for teoretisk kunnskap, kritisk tenkning og samarbeidsevne. Kjennskap til FoU (50 % "positive") og yrkesfaglige ferdigheter (52 % "positive") scorer lavest.
- Studentene oppgir at de bruker i gjennomsnitt 27 timer i uka på studiearbeid. Dette inkluderer både heltid- og deltidsstudenter.
- 72 % av de svarende mener at det er indre sammenheng i fagsammensetningen i studiet, mens kun 8 % uttrykker misnøye. Dette er interessante tall på bakgrunn av tidligere funn, og diskusjoner om at norske utdanningsprogram ofte kan være fragmenterte og ha svakheter når det gjelder innholdsmessig sammenheng.

- Studentene ble også spurt om hvordan ulike undervisnings- og arbeidsformer fungerer. Mest positiv bedømmelse får forelesning og skriftlige innleveringer, og disse formene oppgis også som klart mest brukt. Mer studentaktive arbeidsformer, som seminar, feltarbeid, laboratoriearbeid og prosjektarbeid, scorer klart lavere både på bruk og tilfredshet. Digitale arbeidsformer får bra vurdering.
- Et høyt antall studietilbud har svært få studenter, spesielt på masternivå. I grunnlaget for undersøkelsen hadde 27 % av studietilbud 10 eller færre studenter på det gjeldende årstrinnet, mens nesten 70 % hadde 30 eller færre. For portalen betyr dette at kun 40 % av tilbudene (riktignok med ca. 70 % av studentene) har et antall svar som er høyt nok til at de kan publiseres med resultater fra undersøkelsen.

NOKUT

Studiebarometeret

Andre resultater

- Blant profesjonsutdanningene er studentene på barnehagelærer- og sykepleierstudiene de mest gjennomgående tilfredse. Faktisk vurderer de også sitt studium som mer faglig utfordrende enn studentene på (to av tre) ingeniørutdanninger og grunnskolelærerutdanning. Klart mest utfordrende synes studentene på rettsvitenskap at studiet er.

- Studentene på grunnskolelærerutdanning framstår som relativt kritiske. For eksempel opplever de en svakere innholdsmessig sammenheng i studiet enn studentene på alle de andre undersøkte fagområdene, også de disiplinbaserte.

- Den mest kritiske bedømmelsen av kvaliteten gir studentene på ingeniørutdanningene.

- Av disiplinfagene legger statsvitenskap seg midt på treet, både gjennomsnittlig og for de fleste områdene det ble spurt om. Ett unntak gjelder imidlertid vurderinga av veiledning og tilbakemeldinger, med hele 59 % «misfornøyde».

- Studentene på nordisk og historie fremstår som de studentene som er mest fornøyde med samlet studiekvalitet.

- Samlet sett antyder tallene at det er liten forskjell mellom universitets- og høgskolestudentenes vurdering av kvaliteten i eget studium.

- Bak samlede nasjonale tall vil det skjule seg ulikheter, og det er jo som informasjon om enkelttilbud at Studiebarometeret har sin hovedfunksjon. Det er ennå ikke gjort analyser på dette nivået, men dypdykk i materialet viser at forskjellene er betydelige. F.eks. ser vi eksempler på at samme type tilbud, gitt av samme institusjon på to ulike studiesteder, får svært ulik bedømmelse. Til tross for høy gjennomsnittlig tilfredshet, mener altså mange studenter at deres tilbud er for svakt.

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning
Telefon: (+47) 21 02 18 00
Faks: (+47) 21 02 18 01

Postadresse
Postboks 1708
Vika
0121 OSLO

Besøksadresse
Drammensveien
288, Lysaker

Kommunikasjonssjef
Gard Sandaker-Nielsen
gsn@nokut.no
Tlf: (+47) 951 57 471

Tilbake til sakslisten

Sak 7/14 – 8

UNIVERSITETET I BERGEN,
UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Protokoll møte i Utdanningsutvalget – Møte 6 2013

Tidspunkt: 20. november 2013, Kl. 09.00 – 12.00
Møtested: Museplass 1, kollegierommet

Tilstede:
Viserektor for Utdanning: Oddrun Samdal

Pro- og visedekaner: Claus Huitfeldt (HF), Harald Walderhaug (MN), Inge Fristad (MOF), Kariane T. Westrheim (PSY), Knut Hidle (SV), Magne Strandberg (JUS)

Studentrepresentanter: Njaal Neckelmann

Vara: Karen Christensen avløste Knut Hidle kl. 11.00, Mikkel Eriksen (student)

Observatører: Viserektor for internasjonale relasjoner Anne Christine Johannessen

Fra administrasjonen: Christen Soleim, Tove Steinsland

Dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkalling og dagsorden ble godkjent. Rekkefølge på en del av sakene ble endret, og saksrekkefølgen ble slik: 63/13, 59, 13, 62/13, 64/13, 60/13, 61/13, deretter fulgte resten av sakene i opprinnelig oppsatt rekkefølge.

II Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder

- NOKUT-konferansen 7. og 8. november i Oslo. UiB fikk tildelt et SFU for BioCEED
- EQAF (The European Quality AssuranceForum)- konferanse i Gøteborg, 21.-23. november: http://www.eua.be/eqaf-gothenburg.aspx
- Studiekvalitetsseminar 13. desember i Egget, program med påmeldingslenke: http://link.uib.no/?kvalitetseminar13

Sak 59 /13 Studietilbud og opptaksrammer

Universitetsstyret vedtar årlig endringer i universitetets studietilbud og omfang av utlyste studieplasser, med utgangspunkt i tilrådinger fra Utdanningsutvalget. Ett fakultet har meldt inn planer om oppretting av nye studieprogram fra 2014, og tre fakultet har meldt om nedlegging av studieprogram. Det er lagt fram studieplaner for i alt fire nye program, mens åtte program foreslås nedlagt. Når det gjelder opptaksrammer, er det ikke bevilget nye studieplasser i statsbudsjettet for 2014, og den totale økonomiske rammen i basisfinansieringen er derfor uendret.

Vedtak:

1. Utdanningsutvalget tilrår å opprette følgende studieprogram:
    a. Bachelorprogram i matematikk
    b. Bachelorprogram i statistikk
    c. Bachelorprogram i matematikk for teknologi og industri
2. Utdanningsutvalget tilrår å opprette profesjonsstudium i aktuarfag.
3. Utdanningsutvalget tilrår universitetsstyret å legge ned følgende program:
    - Bachelorprogram i matematiske fag
    - Årsstudium i musikkterapi
    - Masterstudium i musikkterapi
    - Masterprogram i fiskeribiologi og forvaltning
    - Masterprogram i havbruksbiologi
    - Masterprogram i marinbiologi
    - Masterprogram i ernæring – marint
    - Masterprogram i farmasi for reseptarer
    - Masterprogram i arbeids- og organisasjonspsykologi

4. Utdanningsutvalget tilrår universitetsstyret til å gi tilslutning til forslagene fra Det psykologiske og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet til omdisponering av studieplasser som beskrevet over.

5. Utdanningsutvalget tilrår universitetsstyret å utlyse 3860 studieplasser i Samordna opptak, 1010 plasser på toårig master og 367 plasser i særskilte lokale opptak for studieåret 2014/2015.

Opptaksrammene fordeler seg slik etter fakultet:

Tabell 1: Opptaksrammer for studier utlyst i Samordna opptak 2014/2015:

Fakultet	*Opptaksramme*
Det humanistiske fakultet	989
Det juridiske fakultet	389
Det medisinsk- odontologiske fakultet *	298
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	704
Det psykologiske fakultet	520
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	960
Totalt	3860

Tabell 2: Opptaksrammer for toårige masterstudier 2014/2015:

Fakultet	*Opptaksramme*
Det humanistiske fakultet	255
Det medisinsk-odontologiske fakultet	105
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	296
Det psykologiske fakultet	99
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	255
Totalt	1011

Tabell 3: Særskilte lokale opptak:

Program	*Opptaksramme*
PPU	180
Profesjonsstudiet i psykologi	82
Norsk for flyktninger og innvandrere*	80
Bachelor i utøvende musikk	25
Totalt	367

* kvote for norskkurs for flyktninger og innvandrere, 40 plasser hvert semester

6. Utdanningsutvalget tilrår universitetsstyret å utlyse studieprogram og programvise rammer i samordna opptak i tråd med oversiktene i vedlegg 1 merket "Opptaksrammer samordna opptak og masteropptaket".

7. Utdanningsutvalget tar fakultetenes opptak utenfor opptaksrammene til etterretning.

Sak 60/13 Tildeling av PEK-midler for 2014 og uglepris for 2013

Fakultetene ble i juni 2013, invitert til å sende inn søknader til "Program for evaluering og kvalitetsutvikling" (PEK). Kriteriene for tildeling og tema som ville bli spesielt prioritert, ble formidlet i utlysingsbrevet til fakultetene. Det kom inn 19 søknader om PEK-midler, og 2 fakulteter innstilte kandidater til Ugleprisen. En egen vurderingskomite har vurdert søknadene, og gitt sin innstilling til Utdanningsutvalget. Komiteen bestod av Oddrun Samdal, Asbjørg Strandbakken (JUS) og Harald Walderhaug (MN).

Mediene som var til stede i møtet, ble oppfordret til å vente med publisering av tildeling av Ugleprisen, fram til utdelingen.

Av kriteriene for tildeling av PEK-midler, punkt 1, går det fram at maksimalt 40 % av potten kan brukes til flerårige prosjekter. Utdanningsutvalget ga sin tilslutning til at grensen kan fravikes i denne søknadsrunden, på grunnlag av argumentasjonen gitt i saksforelegget. Komiteens innstilling for tildelinger ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

DigUiB og digital kompetanse	kr. 280 000,-
Videreutvikling av teknologi for avansert interaktiv fjernundervisning	*kr. 200 000,-*
TVEPS Senter for tverrprofesjonell samarbeidslæring i primærhelsetjenesten	*kr. 350 000*
Å få studentene med på laget	*kr. 100 000,-*
Differensialligninger – nett og samlingsbasert undervisningsopplegg	*kr. 110 000,-*
Ex. phil 2.0 Ny digital læringsplattform i seminarundersvisningen ved ex. phil:	*kr. 220 000,-*
Uglepris:	
TVEPS:	*kr. 100 000,-*

Tildeling av PEK-midler forutsetter at Universitetsstyret bevilger tildelt sum til PEK-midler over budsjettet for 2014.

Sak 61/13 Møteplan for 2014

Vedtak:

Møtedatoer for Utdanningsutvalget i 2014:

- Onsdag 29. januar
- Onsdag 12. mars
- Mandag 7. april (utdanningsmelding)
- Fredag 16. mai
- Tirsdag 20. mai, nasjonal studiekvalitetskonferanse
- 11. og 12. juni, UU-seminar
- Onsdag 10. september
- Onsdag 15. oktober
- Onsdag 19. november
- Onsdag 10. desember, studiekvalitetsseminar

Møtetid: kl. 9.00-11.00/ 12.00.

Sak 62/13 Internasjonale fellesgrader ved Universitetet i Bergen

Anne Christine Johannessen innledet saken. Ved UiB er det en målsetting å øke omfanget av fellesgrader. Fellesgradsamarbeid krever et mer forpliktende samarbeid og oppfølging enn det som er vanlig, men man får mye igjen fra dette arbeidet. Fellesgradssamarbeid er viktig for studentene og for universitetet. Ved UiB er det høsten 2013 deltakelse i 6 fellesgradsprogram. Det er en målsetting å øke tallet på denne typen avtaler.

Orientering om TroPed:
Thorkild Tylleskär, Institutt for global helse og samfunnsmedisin, orienterte om TroPed. Dette er et fellesgradssamarbeid som går på to nivåer. I det store samarbeidet inngår 24 institusjoner, og i det mer avgrensede samarbeidet inngår 10 institusjoner om en Erasmus Mundus mastergrad i Internasjonal helse. I sistnevnte inngår sju europeiske og tre ikke-europeiske universiteter. Fellesgradssamarbeidet startet for 10 år siden, og er finansiert av midler fra EU.

Studentene som kommer til Norge gjennom programmet, kommer i hovedsak fra land utenfor EU. Erfaring tilsier at det er flere praktiske og økonomiske utfordringer knyttet til studenter utenfor EU. Det er en målsetting å øke andelen studenter som kommer fra Europa.

Samarbeidet i det store fellesskapet, som blant annet inkluderer godkjenning av hverandre sine kurs, fungerer svært godt og har vært nyttig for fagmiljøet. Når det gjelder fellesgradssamarbeidet, har det vært mye arbeid knyttet til prosjektet, ikke minst når det gjelder administrative ressurser. Det store fellesskapet har gitt mest i form av faglig utbytte.

En viktig forutsetning for å etablere og drive et fellesgradssamarbeid, er at det blir tilført midler. Dersom dette ikke er på plass, er det enklere i stedet å satse på vanlig kursutveksling.

Det kom følgende innspill:

- Denne typen samarbeid er positivt for kvaliteten på studieprogram, emneplanar og studieplaner.

- MN har gjort seg mange av de samme erfaringene når det gjeld fordeler og ulemper knyttet til fellesgrader, som det man har gjort seg i samband med TroPed. Ordningen med fellesgrader er faglig sett veldig positiv, men de er administrativt tunge å drive.
- Det ble understreket at argumentene for samarbeid om fellesgrader må komme tydelig fram, idet andre former for samarbeid i flere tilfeller kan fungere bedre.
- Fra Det juridiske fakultet sin side, blir det vurdert som mulig å ha samarbeid om fellesgrader med andre land, men de ser det som lite hensiktsmessig.
- 31. januar er det planlagt et seminar om fellesgrader, der alle som ønsker det, kan komme. Det vil bli sendt ut invitasjon til fakultetene.

Vedtak:
Utdanningsutvalet ser det som viktig at UiB fortsatt er med i internasjonalt samarbeid om fellesgrader og felles studieprogram.

Utvalget oppfordrer fakultetene og instituttene om å delta i konsortium som vil søke om støtte til oppretting av nye fellesgrader i de tilfellene der fakultet/ institutt mener det er relevant.

Det er i slike tilfeller nødvendig at instituttene, fakultetene og universitetet sentralt bidrar til å sikre utvikling og stabil drift av gradene.

Sak 63/13 Melding om internasjonal virksomhet -utdanning 2012
Anne Christine Johannessen orienterte. Melding om internasjonal virksomhet henger sammen med saken om rekruttering av internasjonale studenter, som ble behandlet i møtet i Utdanningsutvalget i oktober.

UiBs målsetting er at 30 % av studentene som avlegger en grad, skal ha et utenlands-opphold i løpet av studietiden. I 2012 har det vært en økning i antall utreisende studenter sammenlignet med tidligere år. I alt 28 % av studentene som oppnådde en grad ved UiB i 2012, hadde hatt et utvekslingsopphold i løpet av studietiden.

Det er viktig at utvekslingsoppholdene er fundamentert i gode avtaler. Når det gjelder innreisende studenter, er det et viktig prinsipp for UiB at det ikke skal tas betaling fra utenlandske studenter.

Det juridiske fakultet
Fakultetet har gode tall på utvekslingsopphold for studenter, og Asbjørn Strandbakken orienterte om fakultetets arbeid med internasjonalisering.

Fakultetet har hatt stort fokus på utveksling, og har to administrative stillinger som er øremerket arbeid tilknyttet utveksling. Satsingen har gitt resultater. I 2012 hadde 50 % av studentene som avla en grad, vært på utveksling. En realistisk ambisjon på sikt er at 40 % av studentene skal ha hatt et utenlandsopphold.

Blant de utfordringene som ble nevnt, er at det er vanskelig for utenlandske studenter å få godskrevet utdanningen som de har gjennomført i Norge. Fakultetet har jobbet for få å til en løsning på dette.

Fakultetet har flere gode og velfungerende nettverk i Europa hvor utvekslingsopphold inngår. Det er nå en ny satsing rettet mot Kina, hvor det er underskrevet en avtale. I år har 13 av fakultetets studenter vært på utveksling i Kina. Det er også en målsetting å få til utveksling med Russland. Dette arbeidet er imidlertid ikke kommet så langt, og de språklige barrierene er en utfordring. Ellers er USA et populært reisemål for utveksling, men avtalene med

universitetene i USA er av varierende kvalitet. Det jobbes med å styrke disse. Fakultetet har for øvrig en ubalanse i inn- og utreisende studenter, men ulikhetene er redusert de siste årene.

Det juridisk fakultet har den fordelen at det bare har ett studieprogram. Det er mindre ressurskrevende sammenlignet med fakulteter som har et bredt spekter av fagområder.

Det kom følgende innspill:

- Det er viktig at utvekslingsavtalene er basert på et faglig samarbeid. Vitenskapelig ansatte er derfor viktig i dette arbeidet. Det er også viktig med nok administrativ kapasitet.
- Å få til 40 % utveksling forutsetter at det eksisterer en kultur for utveksling i fagmiljøet, noe som innebærer et høyt fokus på utveksling.
- Ved JUS blir det allerede fra immatrikuleringen gjort klart at utveksling er en naturlig del av studiet.
- De studentene som har vært på utvekslingsopphold, får en bedre utdannelse enn de som ikke har vært på utveksling.
- Avtaler om utveksling bør ikke avsluttes som følge av manglende gjensidighet alene. Utveksling kan i enkelte tilfeller også sees på som bistandsarbeid. Det er likevel i en rekke tilfeller viktig å tilstrebe mer gjensidighet, fordi dette har betydning for kvaliteten på tilbudet.
- Lærerutveksling ble av noen vurdert som mindre aktuelt. Dette dels fordi gjensidighet når det gjelder lærerutveksling ofte vanskelig å få til. I tillegg virker det inn at en del fagansatte benytter seg av ordninger med forskningsutveksling, noe som bidrar til at behovet for lærerutveksling i tillegg ikke er fremtredende.

Sak 64/13 Den universitetspedagogiske virksomheten ved UiB
Ivar Nordmo ved institutt for pedagogikk orienterte.

Bemanningen knyttet til det universitetspedagogiske tilbudet ved UiB er halvert sammenlignet med for 10 år siden, og er i dag nede på tre personer. Det er fast ansatte i vitenskapelige stillinger som får tilbud om universitetspedagogisk kursing.

Det universitetspedagogiske tilbudet ved UiB er evaluert, og rapporten ble lagt fram i sommer. Rapporten viser et ønske om at flere grupper enn fast ansatte, bør få tilbud om universitetspedagogiske kurs, herunder midlertidig ansatte, som ansatte under under ph.d utdanning og ansatte med post.doc. stipend. Det er også signalisert behov for kurs i digitalisering av undervisning, og for å ha ressurser spesielt knyttet til dette. Det universitetspedagogiske fagmiljøet signaliserer også at det er behov for kurs i skriving av læringsutbyttebeskrivelser. For å styrke det universitetspedagogiske tilbudet ved UiB, blir det anslått behov for en økning med to stillinger.

Det kom følgende innspill:

- Det er positivt om det universitetspedagogiske tilbudet blir styrket. Styrking av bemanningen bør gjøres ved det universitetspedagogiske miljøet, heller enn som mindre stillingsbrøker ved fakultetene.
- Det er viktig å styrke den forskningsbaserte pedagogikken i det universitetspedagogiske miljøet.
- Fagmiljøet bør også kunne gi tilbud til ansatte som har fått dårlige evalueringer.
- Ansatte som deltar i kurs, bør få dette godskrevet som del av undervisningsregnskapet. Kursing utover grunnkursingen bør være frivillig.

Sak 65/13 Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet ved Universitetet i Bergen 2013-2015

Universitetsstyret behandlet i møte 24. oktober forslag til ny handlingsplan for læringsmiljøet ved UiB. Under behandlingen i styret kom det inn noen mindre justeringsforslag, disse vil bli innarbeidet i planen. Justeringene omfatter ikke endringer i budsjettprioriteringene.

Under behandlingen av saken meldte representanten fra Universitetsbiblioteket at Handlingsplanen også er relevant for dem, og at også de burde fått utkast til handlingsplan til uttale.

Saken ble tatt til orientering

Sak 66/13 Arbeidet med innovasjon og entreprenørskap

I møtet i Utdanningsutvalget i mars 2013, ble det vedtatt å sette ned en arbeidsgruppe som fikk i oppgave å se nærmere på hva temaene «innovasjon og entreprenørskap» bør innebære for utdanningene ved UiB framover. Arbeidsgruppen skal levere et kort notat om dette til utdanningsutvalget. Arbeidsgruppen hadde to møter før sommeren, men har ikke hatt møter nå i høst. Arbeidet vil bli tatt opp igjen over nyttår.

Saken ble tatt til orientering

Sak 67/13 Oppfølging av frister for publisering av litteraturlister ved fakultetene

På hvert av møtene i Utdanningsutvalget i høst, har temaet overholdelse av frister for publisering av pensumlister blitt behandlet. I denne saken orienterte fakultetene om status når det gjelder arbeidet med oppfølging av overholdelse av fristene ved sine respektive fakulteter. Orienteringene viser at det har vært et stort fokus på temaet både blant vitenskapelig- og administrativt ansatte ved fakultetene.

Det juridiske fakultet hadde ikke sendt inn en skriftlig orientering, men orienterte i møtet om at fakultetet har et godt system for overholdelse av disse fristene. Dette skyldes ikke minst at studentene har hatt stort fokus på temaet.

Det kom følgende innspill:

- Christen Soleim orienterte om at det i etterkant av møtet, ville bli sendt ut et brev til fakultetene, med lenke til et excellverktøy som kan benyttes for å få oversikt over status for litteraturlister ved eget fakultet. Det ble anbefalt at verktøyet blir brukt en uke før fristen går ut, for å kunne sende påminning til de fagmiljøene som ikke har litteraturlister på plass. Deretter bør statusen sjekkes på fristen 1. desember.
- Det ble minnet om at også Studia må få kopi av litteraturlistene.

Saken ble tatt til orientering

Sak 68/13 Eventuelt

Ingen saker

Tilbake til sakslisten

Sak 8/14 – 1

Det juridiske fakultet
Universitetet i Bergen

REFERANSEGRUPPEMØTE
JUS131 Kontraktsrett II 3. STUDIEÅR 2013

Til stede 24. september

- Representanter: 16 stykker
- Kursansvarlig: Hilde Hauge
- Studieårsansvarlig:Nina Berstad Strandbakken

Referatet er gitt i stikkordsform og gjenspeiler derfor ikke hvor mange representanter som støttet eller var uenige i de ulike momentene

Læringsmål og læringsutbytte:
Ingen kommentarer

Kursets struktur:
Negativt at forelesningene blir flyttet.
Uheldig at forelesning om sentrale temaer, slik som heving, kommer etter at man har skrevet arbeidsoppgave om temaet.
Når forelesningene ble holdt av flere forskjellige forelesere, medførte det at en del temaer ikke ble tilstrekkelig behandlet, ved at de ulike foreleserne henviste til hverandre.
Generelt opplevdes det ganske rotete med mange forelesere.

Gruppeoppgaver:
Fungerer stort sett veldig bra.
Det savnes klarere informasjon om hvilke oppgaver som skal leveres til hvilket tidspunkt.
Til tider litt tynt faktum, ønsker at det skal være tydeligere, men kanskje en del av læringsutbytte?

Storgrupper:
Storgruppeleder bør snakke litt mer.
Veldig faglig forskjell på storgruppelederne.
Varierende tilbakemelding fra storgruppelederne.
Negativt at en storgruppeleder bruker mobiltelefonen i timen.
Noen ønsker plenumsstorgrupper, for å være sikker på at informasjonen blir den samme.
Lite igjen for at storgruppeleder kun går gjennom veiledningen, ønsker at mer teoretiske problemstillinger i tilknytning til oppgaven kan tas opp.
Ønske om mer teorioppgaver i oppgavesettet

Obligatorisk kursoppgave:

Omfattende oppgaver, tillatt ordgrense var for knapp.
Ikke flyt i oppgaven pga. for få ord.
For få ord til gå i dybden.
Studentene ønsker en dag lenger innleveringstid fra 3 til 4 dager
Unødig stress med meldinger i Mi side i skriveperioden.

Formuleringen av oppgave 3 opplevdes noe forvirrende ved at det ble bedt om en analyse av dommene, samtidig som man skulle skrive et kortfattet notat. Domsanalyse oppfattes i seg selv som noe mer omfattende.

Litteratur:

Hov:
Problematiserer lite
Vanskelig å finne rettspraksis
Fra 2002 utdatert
Kompendiet (Lando) dårlig teknisk kvalitet.
Artiklene til Monsen veldig bra, fikk mye ut av det.

Forelesninger:

Gjertsen/Monsen veldig bra
Litt varierende kvalitet på foreleserne
Ønsker at disposisjonene legges ut i forkant av forelesningen.
Positivt at temaoversikt var lagt ut.
Første forelesning til Giertsen lite håndfast og svevende, ellers er foreleser veldig energisk.

Annet:
Nei

Til Det juridiske fakultet v/ SU
Fra Erik Monsen og Hilde Hauge kursansvarlige JUS 131

JUS 131 KONTRAKTSRETT II – KURSRAPPORT 2012

Faglærernes vurdering av praktisk gjennomføring

a) *Strukturen på kursopplegget*

Strukturen bygger i hovedsak på samme modell som flere tidligere år. Plasseringen av forelesningene måtte denne høsten dels skje basert på tilgjengelig kapasitet hos de ulike foreleserne, noe som antagelig ikke gav optimal struktur.

b) *Forelesningene*

Forelesningene var på grunn av ressursmangel delt på til sammen 5 forelesere, med Giertsen og Monsen som hovedforelesere. Tilbakemeldingene fra studentene var at det ikke var optimalt med så mange forelesere, blant annet fordi noen temaer falt «mellom to stoler». Videopptak av forelesningene ble publisert for studentene.

c) Oppgaver

Oppgavesettet er i hovedsak en videreføring av tidligere års oppgaver. På grunn av ressursmangel ble det ikke gjort noen endringer denne høsten. Oppgavene fungerer i hovedsak bra. Man bør nok likevel ha i tankene en gradvis oppdatering av oppgavesettet. Antatte endringer i forbrukerkjøpslovens og håndverkertjenestelovens anvendelsesområde i forbindelse med implementering av Forbrukerrettighetsdirektivet, vil ha betydning for de innledende oppgavene.

Den obligatoriske kursoppgaven viste seg å være noe omfattende med tanke på ordgrense. Det ble gjort justeringer underveis ved meldinger på mi side, men behovet for justeringer skapte nok litt frustrasjon hos studentene. Monsen hadde gjennomgang av obligatorisk oppgave etter innlevering.

d) Skriving og kommentering

Ordgrensen er en utfordring på noen av oppgavene. Tilbakemeldingen på kommentering var litt varierende. Noen var fornøyde og andre synes kommenteringen ble for knapp.

e) Gjennomføring av gruppesamling

Gruppesamlingene ble gjennomført som ordinære storgrupper. Tilbakemeldingene fra studentene var noe varierende. Noen var fornøyde, mens andre mente de fikk lite ut av undervisningen. Misnøye knyttet seg til at noen oppfattet sin storgruppeleder som lite aktiv, og at man ikke fikk noen avklaring av de spørsmål som ble diskutert.

f) Eksamen

Ingen spesielle merknader.

g) Studieadministrativ service

Har fungert godt.

h) Strykprosent og frafall

Fire strøk på skoleksamen.

i) Karakterfordeling

A	27	7,8 %
B	87	25,2 %
C	141	40,7 %
D	74	21,4 %
E	17	4,9 %
Til sammen 346		
F	4	1,1

j) Studieinformasjon og dokumentasjon

Ingen spesielle merknader.

k) Tilgang til relevant litteratur

Det er ikke meldt om problemer med å få tak i relevant litteratur.

2) Faglærers vurdering av undervisningslokalene

Ingen merknader.

3) Faglærers kommentar til studentevaluering

Studentevaluering skjedde som vanlig ved referansegruppe. En del synspunkter kom fram, og er søkt hensyntatt ved utarbeiding av kursrapporten.

4) Faglærers samlete vurdering

Hovedinntrykket er at studentene legger ned stor arbeidsinnsats og har godt læringsutbytte og at kurset ikke har behov for mer omfattende endringer. Se ellers de enkelte kommentarene i rapporten.

Bergen 17. januar 2014

Erik Monsen Hilde Hauge

Tilbake til sakslisten

Sak 8/14 – 2

KURSRAPPORT FOR TINGSRETT 2013
v. Ingunn Elise Myklebust

Faglærers vurdering av gjennomføring

- Praktisk gjennomføring
  a) strukturen på kursopplegget

Tingsretten gjeld i hovudsak retten til, eller i, fast eigedom, og kan delast inn i ulike tema som offentleg styring av fast eigedom, eigedomsgrenser, hevd osb. Opplegget er søkt gjennomført slik at tema for kursoppgåver (arbeidsgruppeoppgåver og storgruppeoppgåver), vert drøfta og løyst etter at det aktuelle tema er gjennomgått på førelesingar. Ved gjennomføringa av undervisinga i 2013, vart det ei lita justering her p.g.a. naudsynt flytting av ei førelesing. Eg kan ikkje sjå at det har endra høve til innlæring. Truleg har det ført til at tilnærminga til eit par av gruppeoppgåvene vart noko meir krevjande, og nokre førelesingar vart noko enklare å følgje. Metoden for innlæring vart dermed her noko annleis enn planlagt, men neppe læringsresultatet. Studentane har heller ikkje reagert på opplegget i særleg grad.

b) Førelesingar

Førelesingane var avvikla på same måte som i fjord. Ernst Nordtveit, Sigrid E. Schütz og eg har delt førelesingane mellom oss, og slik at Nordtveit og underteikna har drege brorparten av dette lasset. Vi har førelest i høve til det vi har særleg forskingskompetanse på, og samarbeidet mellom oss har gått veldig fint. Ettersom dei ulike emna i tingsretten er greitt tematisk fråskilt, som nemnt over, er det systematisk greitt å dele opp førelesingane i ulike emne/problemstillingar, som også kan delast mellom ulike førelesarar. Ein del allmenne problemstillingar går att i dei ulike tema, som t.d. korleis endringar i samfunnet og t.d. fokus på miljøet, påverkar karakteren på retten, men det er nettopp eit poeng å gjenta dette. I storgruppeoppgåvene er det også eit mål å trekkje fram fleire av dei allmenne tingsrettslege problemstillingane, for at studentane skal kunne sjå utviklingstrekk, samanhengar mellom emna og få auka forståing.

c) brukte oppgaver – både i arbeids- og storgrupper

I all hovudsak er opplegget det same som i fjord. Det er både teorioppgåver og praktikumsoppgåver, og oppgåvene dekkjer det meste av dei sentrale problemstillingane i faget. Eg har føreteke mindre justeringar i både arbeidsgruppeoppgåver og storgruppeoppgåver, m.a. for å søke å tilpasse oppgåvene til dei til ei kvar til gjeldande ordgrense.

Det kan også nemnast at eg har bearbeida rettleiingsmaterialet til både arbeidsgruppeleiarar og storgruppeleiarar. Målet med dette er å oppdatere i høve til nyare rettspraksis, men også nytt pensum. (Falkanger og Falkanger, Tingsrett, 2013)

d) skriving og kommentering

Opplegget har stort sett fungert greitt.

Eg har hatt *fire* oppgåver/kommentering inne til vurdering, der *to* har fått åtvaring. Dette syner e.m.m. at systemet fungerer og at arbeidsgruppeleiarane er ansvarlege.

e) gjennomføring av gruppesamlingene, obligatorisk kursoppgave og eksamen

Gjennomføringa av samlingane, obligatorisk kursoppgåve og eksamen har gått som planlagt, og det er ingenting særskilt å rapportere her. Samarbeidet med ulike storgruppeleiarar og sensorkorpset har fungert fint. Ein sensor overheldt ikkje fristen ved tilbakelevering av obligatorisk prøve.

f) samarbeid med administrasjonen

Samarbeidet med administrasjonen fungerer fint.

g) Strykprosent og frafall, karakterfordeling

Karakterfordeling og strykprosent må seiast å vere normalt. Det har vore litt større samling rundt C enn det ei normalfordeling skulle tilseie, og noko færre på A, D og E. B-en fell seg også midt i sentrum for normalfordeling.

h) Studieinformasjon, dokumentasjon og tilgang til relevant litteratur

Informasjonen og litteratur som studentane har behov for finnast i stor grad via Mi side, internett og lovdatasystem. Det har ikkje vore noko spørsmål i år om behov for opptrykking av litteratur.

Faglærers vurdering av rammevilkåra

- Lokaler og undervisningsutstyr
- Andre forhold

Rammevilkåra for undervising er gode.

Datasystemet har fungert bra både ved førelesingar og storgrupper. Romma som ein har til disposisjon er o.k.

Det einaste konkrete som manglar er *gode tusjar* for skriving/teikning på tavla i dei ulike seminarromma. Personleg sikrar eg meg alltid med å ha med nye tusjar til kvar undervisingsdag, men her burde ein som lærar alltid finne brukbart utstyr på alle seminarrom.

Faglærers kommentar til studentevalueringan(e) (referansegruppemøtet)

- Metode – gjennomføring
- Oppsummering av innspill
- Ev. underveistiltak

Det er lite å tilføre rapporten frå referansegruppemøtet her.

Møtet vart avvikla relativt raskt. Vi gjekk igjennom alle ledd i kurset med førelesingar, arbeidsgrupper og storgrupper, obligatorisk oppgåve osb., men det var ingen vesentlege merknader til gjennomføringa av kurset så langt. Stemninga mellom studentane verka god.

I protokollen frå referansegruppemøtet er notert ned dei små innvendingane som kom, som dels kan innarbeidast i opplegget til neste år. Som det gjerne er, ønskjer nokon studentar meir av ein type undervising, medan andre vil ha mindre av det same, osb. Eg ser ikkje nokon grunn til å gjenta innhaldet i referatet frå referansegruppemøtet i høve til dette.

Alt i alt danna møtet ingen grunn til å endre «kursen» for kurset, men det er nyttig å ha tilbakemelding på korleis dei ulike studentane oppfattar verdien av førelesingane og kursoppgåvene.

Faglærers samla vurdering, inkl. forslag til forbetringstiltak

Den samla vurdering av kurset, er at framdrifta har gått greitt. Samarbeidet mellom både førelesarar, arbeidsgruppeleiarar og storgruppeleiarar fungerer veldig fint, og dannar ei god plattform både for undervisingssituasjonen og forsking.

Det er i år – i tråd med forslag frå kursansvarleg - vedteke både nytt pensum i tingsrettsfaget, samt ny emneskildring og læringsutbytte.

Det er ikkje store innhaldsmessige endringar, men det er søkt å leggje inn eit noko større fokus på internasjonale spørsmål og særleg tilhøvet til EMK. Læreboka til Falkanger, Fast eigedoms rettsforhold, og Baldersheim, Reglar om fast eigedom, er erstatta som pensum med den nye boka til Falkanger og Falkanger, Tingsrett, 2013. Boka til Baldersheim vert no oppmoda å lese som tilleggslitteratur.

I år har studentane fått prøve seg med ei mindre oppgåve om tilhøve til EMK ved obligatorisk prøve, men for seinare år vil no dette temaet også kunne prøvast på eksamen.

Eg vurderer også å gjere mindre endringar i storgruppeoppgåvene, slik at tilhøvet til EMK i noko større grad også er noko som kan drøftast på storgrupper.

Tilbake til sakslisten

Sak 9/14

Forslag om å flytte JUS258-2-B Competition Law og JUS285-2-A EU and EEA Public Procurement Law fra vårsemester til høstsemester

Sammen med studieadministrasjonen/undervisningsplanlegger, har kursansvarlige /lærere for EU- og konkurranserett (Tore Lunde, Ronny Gjendemsjø, Ignacio Herrera Anchustegui og Christian Franklin) utarbeidet et forslag til en best mulig fordeling og plassering av de aktuelle kursene.

Slik det er nå, tilbys JUS258-2-A Konkurranserett, JUS258-2-B Competition Law og JUS285-2-A EU and EEA Public Procurement Law om våren, mens JUS287-2-A EU/EEA Commercial Law tilbys om høsten.

Forslaget går ut på at det norske emnet - JUS258-2-A Konkurranserett – fortsetter om våren, mens alle de tre engelskspråklige tilbys om høsten. De vil utgjøre et fin helhet som vi kan tilby innreisende utvekslingsstudenter.

Undervisningsplanlegger konstaterer at det ikke vil by på noen flere vansker å få til en slik planlegging, enn tilfellet er for den eksisterende fordelingen. Etter en eventuell flytting, er det et ett kurs mer om høsten enn om våren.

Forslag til vedtak:

JUS258-2-B Competition Law og JUS285-2-A EU and EEA Public Procurement Law flyttes fra vårsemesteret til høstsemesteret.

Tilbake til sakslisten

Sak 10/14

JUS113 Kontraktsrett I Tilleggslitteratur

Forslag fra kursansvarlig Johan Giertsen

Tilleggsslitteratur JUS 113 kontraktsrett I - forslag til justeringer / tilføyelser:

1. Knophs Oversikt utgis i 14. utgave ganske umiddelbart, og før kurset begynner ultimo februar. Jeg foreslår derfor at henvisningen til Knoph 13. utg på listen over tilleggslitteratur utgår, og erstattes med denne referansen:

   Kåre Lilleholt: Kontraktsrett og obligasjonsrett. I Knophs oversikt over Norges rett. 14. utgave ved Kåre Lilleholt. Særlig sidene 210-230 og s. 260-268. Oslo 2014. ISBN 978-82-15-01992-5.

Forslag tilføyelser tilleggslitteratur:

2. Marte Eidsand Kjørven: Anvendelse av avtaleloven § 36 ved salg av finansielle instrumenter til forbruker – kommentar til Rt. 2012 s. 355 (Lognvik-saken). Lov og Rett 2012 s. 387–406.

3. Kåre Lilleholt: Revitalisering av generalklausulen? Tidsskrift for Rettsvitenskap 2013 s. 550–566.

4. Jan-Ove Færstad: En kommentar til Høyesteretts avgjørelse i Fokus Bank-saken, Rt. 2012 s 1926. Lov og Rett 2013 s. 323–336.

5. Tore Bråthen: Tilbakekall av løfter etter re integra-regelen – særlig med sikte på kommersielle kontrakter. I Selskap, kontrakt, konkurs og rettskilder. Festskrift til Mads Henry Andenæs 70 år. Oslo 2010. ISBN 978-82-05-40066-5.

6. Kåre Lilleholt: Application of General Principles in Private Law in the Nordic Countries. Juridica International 2013. Volume XX s. 12–19. Publisert elektronisk: http://www.juridicainternational.eu/index.php?id=15316

7. Geir Woxholth: Utviklingen i rettspraksis vedrørende anvendelsen av avtaleloven § 36 – Fra generell formuerettslig lempningsregel til en avtalerettslig spesialregulering av tilblivelsesmangler og en obligasjonsrettslig «rettskildeparentes»? Jussens Venner 2013 s. 259–286.

8. Jan-Ove Færstad: Rådgivningsaspektets betydning for bankens plikter når den selger investeringsprodukter til forbrukere. Tidsskrift for Forretningsjus 2014.

Artiklene nevnt pkt 2, 3, 4, 7 er fritt tilgjengelig for studenter UiB JurFak via idunn.no.

Artikkel 8 er fritt tilgjengelig for studenter UiB JurFak via rettsdata.no.

Tilbake til sakslisten

Sak 11/14

Til Studieutvalget

Forslag til endringer i læringsmål i faget JUS242 Rettergang
Nedenfor foreslår vi enkelte endringer i «Læringsutbytte/resultat» i faget JUS242 Rettergang. Bakgrunnen for forslaget er Fakultetsstyrets vedtak i desember 2012 i sak 80/12. Forslaget er utformet på bakgrunn av dagens læringsmål (sist endret gjennom sak 42/13 i SU), det nevnte vedtaket fra Fakultetsstyret, møtet om læringsmålene på 4. studieår den 20. juni 2013 der bl.a. prodekan deltok og overveielser fra de kursansvarlige. Hovedmålet er å klargjøre og presisere læringsmålene i samsvar med de nye overordnede retningslinjene som skiller mellom kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.

****

Læringsmål i faget JUS242 Rettergang

KUNNSKAPER

Etter at kurset er gjennomført skal studenten kunne redegjøre for sentrale og aktuelle prosessuelle problemstillinger, prosessrettens plass i rettssystemet, prosessrettens kilder og innholdet i og rekkevidden av de prosessuelle hovedprinsippene for så vel sivile saker som straffesaker.

På et overordnet plan skal studenten ha kunnskap om og forståelse av
- retten til domstolsbehandling
- kravet om en forsvarlig saksbehandling og kontradiksjon
- prinsipper om rettens styring av sakens behandling
- prinsippene for rettens forhold til partenes prosesshandlinger, herunder disposisjons-, forhandlings- og anklageprinsippet
- prinsippene for bevisførsel, beviskrav og bevisbedømmelse, og prinsippene om muntlig, umiddelbar og offentlig behandling.
- hvordan nasjonale rettergangsregler påvirkes og suppleres av internasjonale rettssystemer, særlig av menneskerettighetene

Med utgangspunkt i tvisteloven av 2005, skal studenten kunne anvende reglene om allmennprosess og småkravsprosess i tingretten, med særlig vekt på
- vilkår for å reise sak, slik som kravene til søksmålsgjenstand, søksmålssituasjon og tilknytning, partsevne og prosessdyktighet, forutgående forliksrådsbehandling
- reglene om saksforberedelse og hovedforhandling/avsluttende rettsmøte
- partenes rådighet over saken og de prosessuelle virkninger av at partenes rådighet eventuelt er begrenset
- reglene for valg av rettsspor (allmennprosess eller småkravsprosess)
- reglene om bevisførselen og de enkelte bevismidler, i første rekke knyttet til vitne- og dokumentbevis
- innhold, form og virkning av rettslige avgjørelser
- reglene om rettskraft

Studenten skal dessuten kunne redegjøre for hovedtrekkene i reglene for verneting, objektiv og subjektiv kumulasjon, reglene om prosessuell preklusjon og bevisavskjæring, fraværsdom, rettsmekling, saksomkostninger og anke.

I straffeprosessen skal studenten kunne redegjøre for:
- hvilke saker som behandles etter straffeprosessloven
- reglene om partene i straffesaken og deres rettigheter og plikter, herunder oppbygging og kompetansespørsmål innen påtalemyndigheten

- reglene om bevisførselen under hovedforhandling, spesielt avhøring av vitner
- sondringen mellom skyld- og straffespørsmålet samt forholdet mellom tiltalebeslutning og dom
- behandlingen av tilståelsessaker
- vilkårene for pågripelse og varetektsfengsling

FERDIGHETER

Etter at kurset er gjennomført skal studenten kunne anvende juridisk metode til selvstendig å analysere, drøfte og ta standpunkt til prosessrettslige spørsmål. Dette innebærer at studenten skal kunne

- identifisere, systematisere og formulere prosessrettslige problemstillinger ut fra et omfattende og komplekst faktum
- finne frem til og systematisere relevante rettskilder og foreta en selvstendig rettslig analyse av prosessuelle problemstillinger på en grundig, helhetlig, kritisk og balansert måte
- resonnere seg frem til et faglig forsvarlig standpunkt gjennom avklaring av spenninger mellom ulike typer gyldige prosessrettslige argumenter
- drøfte prosessrettslige problemstillinger rettspolitisk på en grundig og balansert måte
- se faget JUS242 Rettergang i sammenheng med fag vedkommende har hatt tidligere på studiet, blant annet fagene JUS134 Rettshistorie og komparativ rett og JUS135 Rettsstat og menneskerettar

Studenten skal også kunne formidle og evaluere prosessrettslige analyser og standpunkter gjennom

- systematisk å utarbeide selvstendige skriftlige analyser
- muntlig å fremføre prosessrettslig argumentasjon
- å kommentere og vurdere andre studenters analyser og selv motta og gjøre bruk av slike kommentarer
- å arbeide med andre i grupper for å analysere prosessrettslige problemstillinger

GENERELL KOMPETANSE

Etter at kurset er gjennomført skal studenten

- ha innsikt i skillet mellom materielle og prosessuelle regler
- ha innsikt i samspillet mellom materielle og prosessuelle regler, herunder i hvordan prosessuelle regler kan bidra til å realisere formålet med de materielle regler eller hindre at formålet til de materielle regler realiseres
- metodisk kunne beherske omfattende og komplekse lover og lovbestemmelser
- metodisk kunne beherske et samspill mellom flere relevante normsystemer når et rettslig spørsmål skal løses, særlig samspillet mellom internasjonale menneskerettigheter og nasjonal lovgivning
- kunne presentere og argumentere for egne vurderinger og konklusjoner for større og mindre grupper av tilhørere

Studenten skal etter å ha gjennomført kurset ha evne til å ta ansvar for egen læring, faglig utvikling og faglig refleksjon.

*****

Bergen, 21. juni 2013

Magne Strandberg
Førsteamanuensis

Ørnulf Øyen
Førsteamanuensis

Tilbake til sakslisten

Sak 12/14

JUS243 Allmenn formuerett

Kursansvarlig: Hans Fredrik Marthinussen
Studiepoeng: 20
Undervisningssemester: Vår
Undervisningsspråk: Norsk
Om faget:
Allmenn formuerett er en samlebetegnelse på regler om rettigheter til formuesgoder (formuesrettigheter). Rettigheter i formuesgoder kan være av flere slag (eiendomsrett, bruksrett, panterett, osv.), og de kan stiftes på ulike måter (f.eks. produksjon, arv, avtale, kreditorbeslag osv.). Av og til kan flere rettigheter i ett og samme formuesgode ikke forenes fullt ut, og da blir det spørsmål om prioritet mellom rettighetene. Hovedregelen er at eldre rettigheter går foran yngre rettigheter. I noen tilfeller kan imidlertid en yngre rett fortrenge en eldre rett, enten fordi innehaveren av den yngre rett var i god tro (godtroerverv), eller fordi en rett ikke har vern mot kreditorbeslag (kreditorekstinksjon). Blir gjeld ikke betalt frivillig, kan gjelden drives inn ved at fordringshaveren (kreditor) får dekning i formuesgoder som tilhører skyldneren (debitor). Dekningen kan skje gjennom et samlet oppgjør (konkurs), eller ved at kreditorene søker dekning en og en. Enkeltforfølgning skjer normalt ved at det blir stiftet utlegg, som er en panterett (en særlig dekningsrett), i ett eller flere formuesgoder, og at formuesgodet deretter blir gjort om i penger. Panterett stiftes ellers gjerne ved avtale før gjelden skal betales som en sikkerhet for oppfyllelsen av kravet på betaling. I en konkurs kan tidligere disposisjoner fra skyldneren bli satt til side (omstøtt), enda de har ordinært vern mot kreditorbeslag.

Læringsutbytte:

Hovedutfordringen i faget allmenn formuerett er dets høye kompleksitet. Det er ikke tilstrekkelig å ha kjennskap til enkeltregler. For å kunne løse de rettsspørsmål som oppstår, kreves en forståelse av et større regelkompleks.

Etter gjennomført kurs forventes det at studentene har kunnskap om:

- reglene om ulike slags rettigheter til formuesgoder, om grunnlaget for rettighetene og om overføring av rettighetene
- reglene om panterett i fast eiendom, løsøre og enkle pengekrav og reglene om forholdet mellom panterett og pantekrav;
- de grunnleggende prinsippene om legitimasjon, publisitet og notoritet i tilknyting til kollisjon mellom rettigheter i samme formuesgode;
- reglene om prioritet mellom rettigheter
- reglene om godtroerverv av rettigheter i fast eiendom, løsøre, enkle pengekrav og immaterialrettigheter;
- reglene om vern for rettigheter i formuesgoder mot kreditorbeslag i form av utlegg eller konkurs;
- reglene om insolvens som vilkår for å åpne konkurs;
- reglene om avtalers stilling i konkurs;
- reglene om omstøtelse på objektivt og subjektivt grunnlag, med unntak for omstøtelse av motregning;
- reglene om fordelingen mellom kreditorene i konkurs;

Etter gjennomført kurs skal studentene skal ha følgende ferdigheter:

- sette de enkelte reglene inn i en større sammenheng.

- forklare hvordan reglene innbyrdes er avhengige av hverandre, og hvordan løsninger ofte må finnes gjennom en sammenstilling av regler, hvor individuelle hensyn ofte har vært ansett å ha en noe mindre plass enn på mange andre rettsområder.
- redegjøre for regelsettenes struktur og evne til å analysere denne strukturen.
- anvende denne kunnskapen til å løse konkrete rettsspørsmål, og kritisk vurdere hensiktsmessigheten av utarbeidet løsning(er).

Etter gjennomført kurs forventes studenten å ha følgende generell kompetanse

- Behandle kompliserte partsstrukturer som oppstår i privatretten, og der hensyn ofte må tas til et større antall berørte parter enn i mange av de rettslige problemstillingene som er behandlet tidligere i kurset.
- Kunne skille tydelig mellom individuelle godhetsvurderinger av resultat og spørsmålet om hva som gir gode generelle regler.
- Forstå og nyttiggjøre seg den særlige betydningen grunnleggende formuerettslige hensyn og prinsipper har for fastleggelse av innholdet i rettsregler.
- Kunne løse ukjente sentrale problemstillinger i privatretten uten tidligere å ha vært kjent med det aktuelle kildematerialet.

Tilbake til sakslisten

Sak 13/14

JUS399 Masteroppgave: obligatoriske arbeidskrav

Fra høsten 2014 har JUS399 Masteroppgave tre obligatoriske arbeidskrav:

- Påmelding med prosjektskisse
- To dager workshop
- Veiledning

I Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen § 2-4 nr. 3, andre punktum, heter det om obligatoriske arbeidskrav:" Inntil 25 % avvik fra full deltakelse aksepteres."

For masteroppgaven er jo ikke det tilfelle; for de to første punktene kreves det 100 % oppmøte. Vi har ikke hatt krav om 100 % utnyttelse av veiledningstiden, og i første omgang er det neppe aktuelt å innføre det – her er mulighetene for kontroll og håndhevelse av betydning.

Når det gjelder krav til påmelding med prosjektskisse og til deltakelse i workshop, bør det komme tydelig fram i emnebeskrivelsen at bestemmelsen om 25 % avvik ikke gjøres gjeldende her.

Forslag til vedtak:

Etter avsnittet om obligatorisk workshop i emnebeskrivelsen for JUS399 gjøres følgende tilføyelse: "Bestemmelsen i § 2-4 nr 3 om at 25 % avvik fra full deltakelse i obligatoriske arbeidskrav aksepteres, gjøres ikke gjeldende for masteroppgave."

Tilbake til sakslisten